

**Griffin House vihittiin
käyttöön, s. 4**

**Uuden päällystyslaitoksen
vihkiäistunnelmia, s. 10**

Reijo
Virta

Sata vuotta – suuntaan ja toiseen

Sata vuotta sitten arkkitehtitoimisto Gesellius, Lindgren & Saarinen suunnitteli Voikkaan tehtaalte komean julkisivun, josta vieläkin on nähtävissä sisäänkäynnin tornit ja niiden molemmin puolin sijaitsevat rakennukset.

Samaten sata vuotta sitten käynnistyi Voikkaalla uusi sulfiittisellutehdas.

Ainakin sellutehtaan käyntiin saattaminen lie-
nee ollut tuolloin myös juhlien arvoinen.

Vuosi 2002 on Kuusankosken tehtailla varsinaisen vihkiäisten vuosi.

Elokuussa pääministeri **Paavo Lipponen** vihki käyttöön uuden päällystyslaitoksen, syyskuun alussa UPM-Kymmene hallituksen puheenjohtaja **Vesa Vainio** vihki pääkonttorina ja keskuskonttorina toimineen rakennuksen yhtiön tietohallintopalveluiden käyttöön. Loppuvuonna ovat vuorossa Pessankosken sillan vihkiäiset ja myös Kymin Voiman voimalaitoksen juhlat kutsuvierasjoukon läsnäollessa.

Jos pitäisi veikata, mitkä nyt vihittävistä kohteista ovat käytössä sadan vuoden kuluttua, veikkaisin Griffin Housea (entistä keskuskonttoria) ja Pessankosken siltaa - ellei sitten uuden päällystyskoneen halli palvelisi paperinteon museona...

Reijo Virta

*Kansikuva
(Kimmo Seppälä):
Pääministeri Paavo
Lipponen teki uuden
aluevaltauksen
ajamalla päällystys-
koneetta maailman-
ennätysvauhdilla.*

UPM

4/2002

Tässä numerossa mm.

- 3** Marubeni vieraili Suomessa.
- 4** Griffin House vihittiin käyttöön.
- 10** Kymin uuden päällystyslaitoksen vihkiäistunnelmia.
- 18** Kaupunginosasarjassa esittelyvuorossa Väkkärä.
- 32** Voikkaan mies vauhdissa – Stefan Koivikolla menestyksekkäs kesä.

Vakio palstat

- 28** Arto pakinoi.
- 29** Juttu kiertää.
- 40** Henkilöuutiset, järjestöt.
- 41** Kiitokset, eläkkeelle.
- 42** Osanottomme.
- 43** Peluri.

Japanilaisvieraat isäntineen Kymi Paper Oy:n uuden päällytyskoneen konehallissa.

Japanilainen Marubeni järjesti juhlavierailun Suomeen

Marubeni on iso japanilainen kauppahuone, joka mm. välittää paperia japanilaisille painotaloille ja kustantajille. Yhtiön kokonaisliikevaihto on 100 miljardia euroa, josta paperi ja muut metsään liittyvät toiminnot tekevät noin 5 prosenttia. Paperin myynnin kokonaismäärä on 1,5 miljoonaa tonnia. Nippon Finnmap on Tokiossa toimiva suomalaisen paperin myyntiyhtiö, jonka pääomistaja on UPM-Kymmene.

Marubeni ja Nippon Finnmap ovat jo vuodesta 1972 lähtien järjestäneet paperiasiakkailleen tutustumismatkoja Suomeen. Tämänkertainen Marubeni Mission oli jo 30:s. Yhteensä Suomessa on käynyt jo yli 650 japanilaisasiakasta. Tänä aikana on Japaniin myyty n. 4 miljoonaa tonnia suomalaispaperia.

“Tällaisten matkojen avulla ulkomaisten paperintoimittajien ja heidän asiakkaitensa yhteistyötä voidaan aktivoida. Japani on paperin suhteen omavarainen, maahan tuodaan vain 2–3 prosenttia maan paperintarpeesta”, sanoo johtaja **Toshinori Umezawa** Marubenin painopaperiosastolta.

“Kaikki paperin ostajat eivät siis ole tottuneita käyttämään ulkomaisia papereita eivätkä yhteistyöhön ulkomaisten toimittajien kanssa. On monia yhteisesti ratkottavia ongelmia. Tällaiset tapaamiset auttavat yhteistyön rakentamisessa ja siksi autamme asiakkaitamme niin paljon kuin mahdollista tulemaan Suomeen”, sanoo Umezawa.

Hänen mukaansa Marubeni-missionot Suomeen ovat hyvin suosittuja asiakkaitten keskuu-

nessa. “Jokainen haluaa ainakin kerran olla mukana näillä matkoilla.”

Toshinori Umezawan mukaan monista Marubeni-missioniin osallistuneista asiakkaista tulee Suomen ystäviä ja he vierailivat Suomessa myös uudelleen. Erityisesti tšekäläinen luonto tekee moneen japanilaiseen suuren vaikutuksen. Myös käsitykset taiteesta ovat samanlaisia. “Erästäällä vierailleista ryhmistä on jo 15 vuoden ajan pyytännyt Helsingin-toimistoamme ostamaan Arabian vuosilautaset ja lähettämään ne ryhmän jäsenille Japaniin. Sama ryhmä myös kokoontuu Japanissa vuosittain muistelemaan Suomen matkaansa ja vaihtamaan kuulumisia uusista suomalaisista paperituotteista.

Jatkuu sivulla 6.

Repovedellä vieraat kokeilivat mm. puolukan poimintaa ja nauttivat lounaan metsäoloissa.

PÄÄKONTTORISTA KESKUSKONTTORIN KAUTTA TIETOHALLINTOPALVELUN KESKUKSEKSI

Uusi elämä Griffin Housena

Kuusankoskelle valmistui vuonna 1933 arkkitehti Bertel Liljequistin piirtämä Kymin yhtiön pääkonttori. Vuonna 1972, yhtiön täyttäessä 100 vuotta, rakennuksen seinään kiinnitettiin iso, lehtikullalla päällystetty aarnikotka, yhtiön tunnus.

Kun yhtiöön vuonna 1983 liitettiin Strömberg, siirtyi muodostuneen yhtiön pääkonttori Helsinkiin. Vuodesta 1983 vuoteen 1998 talo toimi Kymin keskuskonttorina. Uusi kausi talon elämässä alkoi kuluvan vuoden keväällä sen siirtyessä UPM-Kymmene-konsernin tietohallinnon käyttöön. Griffin House -nimi talolle tulee seinää koristavasta aarnikotkasta (engl. Griffin).

“Konsernin tietohallinnon strategiaan kuuluu tiettyjen liiketoiminnan kannalta kriittisten

sovellusten ja palvelujen syvimän osaamisen säilyttäminen omissa käsissä. Todettiin, että Kuusankoskella on sekä osaamista tietokoneiden käytössä ja alaan liittyvien palvelujen pyörittämisessä”, sanoo konsernin tietohallintopalveluista vastaava johtaja **Matti Marttinen**.

“Kuusankoskella, työterveyskeskuksen alakerrassa, oli jo vanhaasta konsernin tietoliikenteen solmukohta. Kymin keskittäessä toimintonsa Kuusankosken alueelle, nähtiin, että entiseen keskuskonttoriin sijoittuminen on erinomainen mahdollisuus luoda konsernin tietohallintopalveluille tietoturvallisesti huipputasoa oleva ja talotekniikaltaan erinomainen ympäristö.”

Griffin Houseen sijoittuminen antoi mahdollisuuden päästä lähes sataprosenttiseen käytettävyyteen kaikissa mahdollisissa tilanteissa.

Griffin Housen väen toimialueena on koko maailma. Asiointien hoitamiseen ei kuitenkaan tarvita ylenmääräistä matkustamista. “Uusien laitteiden asentaminen erityisesti työasemapuolella edellyttää kuitenkin matkustamista paikanpäälle, kuten usein myös yhteistyöhankeet konsernin eri yksiköiden kanssa.”

Kuusankoskelle vaikuttivat Marttisen mukaan myös viimeisten kahden vuoden aikana konsernissa kehitetyt maailmanlaajuiset businesspalvelut. “Koska toimimme globaalissa ympäristössä, käytetään tietohallinnon palvelujen tuottamiseen luonnollisesti myös muualla maailmassa olevia resursseja.”

Griffin Housen väen toimialueena on koko maailma. Asiointien hoitamiseen ei kuitenkaan tarvita ylenmääräistä matkustamista. “Uusien laitteiden asentaminen erityisesti työasemapuolella edellyttää kuitenkin matkustamista paikanpäälle, kuten usein myös yhteistyöhankeet konsernin eri yksiköiden kanssa.”

UPM-Kymmene hallituksen puheenjohtaja, ministeri Vesa Vainio vihki Griffin Housen 9.9. tietohallintopalvelun keskuksiksi.

LAAJA ASIAKASKUNTA

Tietohallinnon asiakkaina ovat paitsi oman konsernin väki ja toimipisteet, joskus myös sisäisten asiakkaittemme ulkoiset asiakkaat.

“Tarjoamme näille tahoille palvelujamme mm. EDI:iin eli organisaatioiden väliseen sähköiseen tiedonvälitykseen liittyen. Huolehdimme siitä, että sähköpostiliikenne toimii, olemme yhteydessä tietokoneohjelmistoihin ja niiden oheislaitteiden toimittajiin, tietoliikennetoimittajiin ja erilaisten sovellusohjelmistojen toimittajiin.”

Konsernin tietohallintopalvelujen väki kehittää sähköisiä palveluja, toimittaa niitä käyttäjille sekä pitää huolta, että palvelut toimivat keskeytyksettä. Tärkeää on myös sisäisille ja ulkoisille käyttäjille annettava tuki.

Konsernin tietohallintopalvelut työllistävät Griffin Housessa 50 henkilöä, infrastruktuuriin liittyvää työtä tekee seitsemän, hallintohenkilökuntaa on neljä ja eBusiness Centerin osuus on kolme henkilöä.

Henkilöstön työstä valtaosa on palvelujen tarjoamisesta. Esimerkiksi sähköpostipalveluja tarjotaan noin 20 000:lle käyttäjälle. UPM-Kymmene kaikki toimialat käsittävää tietoliikenneverkkoa, jossa on sadoittain “saitteja”, hoidetaan yhteistoiminnassa eri operaattoreiden kanssa. “Saitilla” tarkoitetaan tällöin paikkaa, johon on erillinen tietoliikennedyhteys.

Meneillään on parhaillaan puolensataa palveluihin liittyvää kehitysprojektia. Yhteydenottoja käyttäjätukeen on 1 400–1 500 kuukausittain.

Tietohallintopalveluista vastaava johtaja Matti Marttinen takanaan Antti Salmenlinnan tehdasaiheinen fresko.

Tietohallinnon väki isännöi nyt Kymin entistä keskuskonttoria - nykyisin Griffin Housea.

Hallintojohtaja Matti Lounasmeri, kauppatiet. tri h.c. Ahti Hirvonen ja hallintopäällikkö Kari Kantola. Hirvonen johti Kymiyhtiön atk-osastoa vuonna 1966, jolloin ensimmäinen tietokone Kuusankoskella käynnistyi.

Operaattori Olli Pasi Griffin Housen valvomossa.

Tietohallintopalveluja monella tasolla

UPM-Kymmenen tietohallinto on laajasti ajateltuna kaksijakoinen. On maailmanlaajuisia palveluja ja toisaalta tehtaiden koneisiin, laitteisiin sekä tuotantoon ja hallintoon liittyvien järjestelmien ja palvelujen tietohallintopalvelujen hoitamista.

“Tehtailla on niin paljon omia tarpeita, että kaikkea ei voida maailmanlaajuisesti harmonisoida. Siksi on perusteltua pitää konsernin ja tehtaiden tietohallintopalvelut erillään: toiset Griffin Houseessa, toiset muualla Kuusankoskella”, selittää Matti Marttinen konsernin ja Kymin tietohallintopalvelujen toimimisesta erillään.

IT ja e Business eli tietohallinto ja sähköinen liiketoiminta on yhteisnimitys koko konsernin tietohallinnolle. Griffin Houseen sijoittunut organisaation osa on IT Services eli tietohallintopalvelut.

Metsälukiolaiset vieraisilla

”Ihminen ja metsä” on UPM-Kymmenen ja 12:n lukion viime syksynä aloittama yhteistyöprojekti, jonka tarkoituksena on tutustuttaa lukiolaisia suomalaisen metsäteollisuuteen.

Tutustuminen tapahtuu kouluissa järjestettyjen vapaavalintaisten kurssien avulla. Projekti

kestää tämän vuoden loppuun ja mukana on noin 220 lukiolaista.

Projektissa lukiolaisilla oli mahdollisuus valita kymmenestä eri aiheesta itseään kiinnostavin. Valinnan varaa oli aina metsänhoidosta ja paperinvalmistuksesta luontopolun suunnitteluun. Aiheista ylivoimaisesti suosituin

oli metsäekosysteemi, jossa oppilaat tutustuivat monipuolisesti elollisen ja elottoman luonnon vuorovaikutussuhteisiin.

Metsälukiolaiset tutustuivat elokuvaan lopulla Voikkaan tehtäseen.

Sinfonia Lahti kesäretkellä Kuusankoskella

Sinfonia Lahden soittajistoa ja hallintoväkeä vieraili Kuusankoskella 23. elokuuta. Noin 80 henkilön ryhmä sai yhden päi-

vän aikana nähdä sekä uutta että vanhaa paperin valmistusta. Ohjelmassa oli nimittäin Kymen paperitehtaalla sekä Verlan tehdas-

museossa.

Kymen paperitehtaalla lahtelaisten isäntinä toimivat **Petri Joutjärvi** ja **Tero Ojala**.

Jatkoa sivulta 3.

Japanilainen Marubeni...

Näin yhteinen matkakokemus palvelee meidän markkinointia vielä vuosia jälkeenkään.”

Umezawa kertoo kilpailun Japanin paperimarkkinoilla olevan kovaa. Mikäli suomalaiset tuovat markkinoille hyvän paperilajin, pystyvät japanilaiset paperitehtaat nopeasti valmistamaan samanlaista tuotetta. Toisaalta monet isot kustantajat Japanissa hankkivat yhdelle isolle lehdelle paperin kahdelta vahvalta toimittajalta; esimerkiksi yhdeltä japanilaiselta ja Nippon Finnpapilta. Kaikista ulkomaisista paperituotteista suomalainen painopaperi on saavuttanut vakaan aseman Japanin markkinoilla pitkän työn tuloksena. Paperin yleiseen kysyntään ovat Umezawan mukaan Japanissaakin vaikuttaneet sähköiset viestintävälineet.

TUTUSTUMISKOHTEENA
LUONTO, HISTORIA JA
MODERNI TEHDAS

UPM-Kymmenen edustajia japanilaiset vieraat tapasivat lyhyesti jo Suomen-matkansa kahden ensimmäisen päivän aikana. Kolmantena päivänä oli vuorossa matka UPM-Kymmenen vieraana Kaakkois-Suomeen.

UPM-Kymmenen kansallisuistoksi lahjoittamalla Repoveden alueella liikuttui luonnossa, tehtiin lyhyt järviristeily sekä nautittiin lounas metsässä. Konsernin ja Kymi Paperin esittelyn sekä tehdaskierroksen jälkeen tutustuttiin UNESCO:n maailmanperintöluetteloon kuuluvaan Verlan tehdasmuseoon.

Tiistaina 27. elokuuta Voikkaalla Mattilan kentän pururadalla oli tavallista aamupäivää enemmän vilskettä, kun Voikkaan ala-asteen 1.–4.-luokkalaiset opettajineen kiersivät kuudella eri rastipisteellä tutustuen luonnonläheisiin asioihin.

“Teemapäivä kuuluu Kymen Vuoksen 4H-piiriin syksyn 2002 Metsä- ja luontoteemapäiväprojektiin. Projektin tavoitteena on luoda yhteistyöverkostoja koulujen ja eri toimijoiden välille metsä- ja luonto-opetuksen vakiinnuttamiseksi osaksi opetussuunnitelmaa ja lisätä nuorten kiinnostusta luontoa kohtaan”, projektin vetäjä Kymen-Vuoksen 4H-piiriin projektipäällikkö **Tarja Lappalainen** kertoo.

Mukana metsäpäivien kehittämässä on myös Metsäkeskus Kaakkois-Suomesta metsätalousneuvoja **Seija Ruokonen**, joka vastaa metsällisestä osamisesta.

Lappalaisen mukaan teemapäiviä järjestetään eri kouluille ja eri-ikäisille. Päivän sisältö räätälöidään aina kohderyhmän mukaan, esimerkiksi vanhemmille koululaisille päivä on toiminnallisempi kuin nuoremmille.

“Koulujen on yksin mahdollista toteuttaa monipuolista metsä- ja luontotapahtumaa, vaan tarvitaan useita eri toimijoita ja verkostoja. Toimijat on ollut helppo saada mukaan toteuttamaan rasteja. Kaikki tarvitsevat nuoria mukaan toimintaansa. Yhteistuumin toteutetussa teemapäivässä työ määrä ei ole kohtuuton kenellekään ja jokainen toimija saa oman aiheensa esille”, Lappalainen kertoo.

VAIHTELUA LUOKASSA ISTUMISEEN

Tulenkäsittelystä ja yleisistä turvallisuusasioista oli kertomassa UPM-Kymmene Voikkaan tehdaspalokunta. Mukana ollut pa-

TEKSTI JA KUVAT: VILLE SAARIMAA

METSÄ- JA LUONTOTEEMAPÄIVÄ VOIKKAAN ALA-ASTELAISILLE

Jos metsään haluat mennä nyt...

Päivän aikana oppilaat saivat tietoa metsästä ja luonnosta. He pääsivät kokeilemaan asioita myös käytännössä. Tavalliseen koulupäivään verrattuna vaihtelu virkisti.

Paloauton lumoissa olivat Tiia Kunelius (vas.), Janika Kosunen ja Silja Pöllänen.

loauto varusteineen saavutti suuren suosion lasten keskuudessa ja oli varmasti yksi päivän vetoautoista.

“Me kerromme turvallisuustietoa ja yleisiä perusasioita. Lapset saavat tutustua paloautoon ja se kiinnostaa aina tämän ikäisiä. Nykyajan lapset, olivat he sitten tyttöjä tai poikia, ovat tosi valistuneita, kaikki tietävät esimerkiksi hätänumeron”, palomestari **Santtu Aitala** kertoo.

Päivän lopussa Aitala ja kaulustenhoitaja **Ismo Kamesaki** järjestivät pienen sammutusnäytöksen. Erityisesti lasten mieleen oli vaahtosinkosammutuksesta jäänyt vaahto, jossa he sitten melkskasivat päivän päätteeksi.

Kymen luonnonsuojelupiiriin rastilla teimana oli monimuotoinen luonto. Lapsien tehtävänä oli muun muassa tunnistaa eri lintuja ja löytää niille sopiva pesintäpaikka useista eri linnunpöntöistä.

“Yllättävän hyvin ovat tunnistaneet, vaikka mukana on aika vaikeita lajeja”, **Maija Hellevaara** kehuu.

UPM-Kymmene Metsän rastilla oli moottorisahauksen MM-mitalisti ja kolminkertainen SM-mestari metsuri **Esa Tumelius** kertomassa metsurin vaatavasta ja rankasta ammatista. Hänellä oli mukana koko repertuaari metsurin käyttämiä varusteita, kuten useita erikokoisia ja -tyyppisiä moottorisahoja ja muita puiden kaatamisessa tarvittavia apuvälineitä.

Esa Tumelius moottorisahoinen kiinnosti lapsia kovasti.

Jatkuu sivulla 31.

Henkilöstöravintola Koskela on uudistunut viime alkukesästä tehdyn remontin jäljiltä. Nyt Koskela toimii ravintolan lisäksi myös keskuskeittiönä. Myös ruokavaihtoehtojen määrä on kaksinkertaistunut. Samalla Kymin henkilöstöravintolapalveluista vastaava ravintolapäällikkö Sirpa Koskela aloitti työnsä siellä.

Koskelan tilat ja palvelu uudistuneet

Alkukesällä kolmen viikon ajan remontoitu Koskela on palvellut asiakkaita 17.6 lähtien. Samalla Koskelan ravintolapalvelut siirtyivät Amican liiketoiminnaksi. Nyt uudistunut henkilöstöravintola toimii myös keskuskeittiönä, josta valmis ruoka kuljetetaan muihin Kymin ruokailupisteisiin.

Remontissa ruokasalia on ehostettu ja muutenkin eräät käytännöt ovat muuttuneet. Tuliterästä linjastossa eri ruokavaihtoehdot ovat omissa ottopisteissään, joista ne kerätään itse lautaselle. Myös astioiden palautusjärjestelmää on uusittu. Jokainen ruokailija palauttaa ja lajittelee käyttämänsä astiat ja ruokailuvälineet koreihin sekä ruuantähteet, energia- ja sekajätteet erikseen niille varattuihin säiliöihin.

Keittiölaitteistoa, kuten uuneja ja patatistikone, on uudistettu vastaamaan paremmin nykyajan

keskuskeittiövaatimuksia.

VIP-tiloihin vievissä portaisissa ollut kokolattiamatto on historiaa ja tilalla ovat uudet italialaiset klinkkerit.

Sisätilojen lisäksi myös pihalue on kokenut uudistuksia. Parkkipaikka on asfaltoitu kokonaan uudelleen ja pihavalaistus on uusittu täydellisesti.

LOUNASVAIHTOEHTOJEN MÄÄRÄ KAKSINKERTAISTUNUT
Muutoksia ei ole tapahtunut vain laitteistossa ja ulkoisessa olemuksessa, vaan myös varsinaisessa tavaramerkissä eli ruuassa ja sen vaihtoehtojen määrässä.

”Asiakkaalla on mahdollisuus valita neljästä eri ruokavaihtoehdosta, entisen parin sijaan. On kasvisvaihtoehto, kotiruoka, makujenmaailma, joka on hieman eksoottisempi vaihtoehto ja lounassalaatti. Sitten on vielä jälkiruoka ja kahvi”, Sirpa Koskela luettelee.

Koskela on tyytyväinen ruokailijoiden määrään, joita hänen mukaansa on käynyt 100–150 päivässä ja määrä tuntuu olevan kokoajan nousussa.

”Alussa uusi järjestelmä aiheutti kysymyksiä, kun asiakkaat eivät heti tienneet, missä mikin on, mutta nyt alkaa jo ruokailu sujua. Nyt on tullut vasta yksitällistä palautetta, mutta syksyllä toteutettava mielipidemittaus kertoo sitten enemmän. Suomalaisen on vaikea antaa suoraa palautetta”, Koskela kertoo. Hän pitää palautetta tärkeänä asiana.

Hänen mukaansa henkilöstöruokailun ja edustusten määrä on arviolta noin puolet ja puolet keittiön toiminnasta. Vierastarjoilujen ja edustusten määrä ei ole koskaan vakio, vaan se vaihtelee suhdanteiden mukaan.

MYÖS AIEMMIN KYMILLÄ
Sirpa Koskela on työskennellyt myös aiemmin Kymillä, 20

vuotta sitten samankaltaisissa tehtävissä. Välissä olevat vuodet ovat nekin vierähtäneet tutussa työssä paperiteollisuuden palveluksessa.

Sirpan mukaan perusrutiinit ovat kaikkialla samanlaisia. Vaikeinta onkin talon tapojen opettelu ja lukuisiin avainhenkilöihin tutustuminen.

”Vielä on paljon uusia asioita opeteltavana”, hän sanoo.

Koskelan mukaan ruokien menekissä ei ole yhtään ylitse muiden olevaa suosikkia, paitsi hernekeitto ja ohukaiset, joita ei voita mikään. Nykyään kasvisruokaa, kuten kasviskeittoja menee paljon.

”Olen viihtynyt todella hyvin. Uusien asioiden oppiminen kiinnostaa ja uusi työ antaa erilaisia uusia haasteita. Asiakkaatkin ovat ottaneet minut oikein mukavasti vastaan”, Koskela kertoo.

TUOTANTOPÄÄLIKKÖ XIAO YUN FENG CHANGSHUN TEHTAALTA

Suomalaiset paperintekijät tekevät itsenäisempää työtä kuin kiinalaiset kollegansa

Tuotantopäällikkö **Xiao Yun Feng** UPM-Kymmenen Changshun tehtaalta oli noin neljän viikon vierailulla Kuusankoskella elo-syyskuussa. Vierailun tavoitteena oli hakea kokemusta ja tietoa suomalaisesta tavasta tehdä paperia sekä kehittää yhteistyömuotoja.

Tuotantopäällikkö Xiao vastaa Changshun tehtaalla paperintuotannosta sekä sellun- ja kemikaalin käyttöön liittyvistä toiminnoista. Tehtaan arkkisalisissa on oma tuotantopäällikkönsä.

Hän kertoo, että Changshun tehdas on vielä 'nuori' paperinvalmistaja konsernin tehdasperheessä. Tehdas on ollut toiminnassa vasta vuodesta 1999 lähtien ja UPM-Kymmenen omistukseen se siirtyi vuonna 2000. Paperikoneita on yksi ja sen kapasiteetti 350 000 tonnia. Työntekijöiden keski-ikä on 29 vuotta. Hän itse on 27-vuotias. Yhteistyön ja kokemusten vaihdon kanssa hän kokee arvokkaana.

Haastattelua tehtäessä oli Xiaon ensimmäinen viikko jo takanapäin. Tekemistä ja katsomista oli ollut paljon: Kymin paperitehtaan eri toiminnot, kun-

nossapito ja sellutehdas. Edessä oli vielä vierailut Voikkaan tehtaalla ja Jämsänkoskella sekä mm. tutustuminen Metson toimintaan.

SELLUTEHDAS UUSI KOKEMUS

Ensimmäisen viikon uusista kokemuksista hän mainitsee erityisesti sellutehtaan, sillä Changshun tehtaalla ei ole omaa selluntuotantoa.

Myös ihmisten toiminnassa on Kuusankoskella selvä ero kiinalaiseen verrattuna. Täällä työntekijät ja työnjohto pystyvät itsenäisempään työskentelyyn kuin Kiinassa. Se onkin yksi alue, jota pitää Xiaon mielestä parantaa omalla tehtaalla. Yleensä useimmat päätökset tehdään Kiinassa johtotasolla.

Kymin paperitehtaalla on Xiaon mielestä myös erittäin hyvä raportointijärjestelmä. Eri tasoilla olevilla ihmisillä on hyvät mahdollisuudet käyttää sitä: tehdä raportteja ja lukea siellä olevaa aineistoa. "Olen ollut erittäin kiinnostunut siitä. Sen avulla on helppo viestittää eri asioista."

Vapaa-aikanaan iltaisin hän on mielellään katsellut TV:tä.

Tuotantopäällikkö Xiao Yun Feng Changshun tehtaalta, Kiinasta, vieraili elo-syyskuussa Kuusankoskella.

Herra Xiaon mukaan joitakin suomalaisilta kanavilta tulee varsin hyviä ulkomaisia ohjelmia. Etenkin komediat ovat olleet mukavia. Hänestä on ollut todella mukava tavata jälleen niitä tuttuja kuusankoskelaisia, jotka ovat vierailleet Changshun tehtaalla.

Uusi paloasema Kymille

Kymi Paper Oy:n uusi paloasema rakennetaan Kuusanniemeen hälytyskeskuksen yhteyteen. Hankkeen kustannusarvio on vajaat 1 miljoona euroa.

Kymi Paperin toiminnan painopiste on Kuusanniemen tehdasalueella ja sammutuskalusto halutaan keskittää samalle alueelle. Uusi paloasema tulee helpottamaan ja nopeuttamaan palokunnan toimintaa. Paloaseman rakentaminen oli ennakoitu jo hälytyskeskusta suunniteltaessa. Nykyisissä tiloissaan Kymin palokunta on toiminut vuodesta 1977 lähtien.

Paloaseman maanrakennus- ja perustamistyöt alkavat syyskuun alussa. Elementtiasennukset aloitetaan lokakuun puolessa välissä. Tavoitteena on, että rakennukseen saadaan lämmitys marras-joulukuun vaihteessa. Uusiin tiloihin Kymin palokunta pääsee muuttamaan helmi-maaliskuun vaihteessa 2003.

Osin kaksikerroksisen paloaseman ulkomitat ovat noin 30 m x 20 m ja kerrosala 834 neliömetriä. Rakennuksen tilavuus on 3 820 kuutiometriä.

Paloasemaan saadaan tilat kolmelle sammutusyksikölle sekä yhdelle vara-/pesupaikalle. Lisäksi rakennukseen sijoitetaan käsisammuttimien ja paineilmalaitteiden huoltotilat sekä palokuntalaisten peseytymistilat.

Rakennukseen tehdään myös suojelun ja vartiointin henkilöstölle toimistotiloja. Toiseen kerrokseen rakennetaan varastotilaa sekä varaudutaan mahdolliseen toimistotilojen laajentamiseen.

Rakennusprojektin vetäjänä on **Markku Pasi** Kymin rakennusosastolta. LVI-töistä vastaa **Juha Käki** ja sähköistyksestä **Olli-Pekka Järvinen** Kymin suunnitteluosastolta.

Vihkiäistunnelmia Kymillä

Kymi Paper Oy:n uuden päällystyslaitoksen vihkiäisjuhla elokuun alussa oli sopiva kimara juhlallisuutta, jännitystä, virallisuutta - mutta myös miellyttäviä tuttuja tapaamisia.

Ensimmäiset tutut tavattiin busseissa, joilla parisataa kutsuvierasta kuljetettiin Koskelasta päällystyskoneelle.

Konehallin eteläpäädyssä, odotettaessa vihkiäjän, pääministeri **Paavo Lipponen** saapumista paikalle, oli tilaisuus vaihtaa lisää kuulumisia. Toimitusjohtaja **Pertti Asunmaan** esiteltyä hankkeen seurasi ensimmäinen jännityksen kohde: vihkiäistapahtuma. Päällystyskoneen valvomon portaiden ylätasanteelle nousi pääministerin lisäksi myös UPM-Kymmenen toimitusjohtaja **Juha Niemelä**.

Vaikka lusa oli pääministerille ennestään tuntematon työväline, sujui häneltä hyvin kapean paperiradan leikkaaminen. Tällöin leveämpi raina pääsi kohoamaan ja alta paljastui koneen nimi: Finesse. Onnistuneelle vihkimiselle kohotettiin maljat.

Toinen jännitysmomentti koettiin hetkeä myöhemmin kun pääministeri Lipponen tuotantopäällikkö **Stefan Forsin** ohjeitten mukaan kohotti päällystyskoneen nopeuden uuteen maailmanennätykseen, 2 204:ään metriin minuutissa. Saavutukselle hurrasivat erityisesti lähelläolleet UPM-Kymmenen hallituksen puheenjohtaja **Vesa Vainio**, Etelä-Suomen läänin maaherra **Tuula Linnainmaa**, toimitusjohtaja Niemelä ja Kymin toimitusjohtaja Asunmaa.

Viralliset puheet pidettiin Koskelassa. Virallisuutta tosin lievensi mm. tilaisuuden päävieras, pääministeri Lipponen toteamalla, että hänen osuutensa maailmanennätyksen ajamisessa supistui "enter"-nappulan painamiseen.

Lipponen muistutti massa- ja paperiteollisuuden merkityksestä Kaakkois-Suomen hyvinvoinnille. "Sen henkilöstö on miltei puolet alueen työvoimasta."

Jatkuu sivulla 14.

Pääministeri Paavo Lipponen katkaisemassa paperirainaa lusalla. Vieressä Juha Niemelä ja Pertti Asunmaa.

Lusaus on onnistunut ja on maljojen aika.

Maailmanennätyskoe alkamassa. Vas. toimitusjohtaja Juha Niemelä, tuotantopäällikkö Stefan Fors, pääministeri Paavo Lipponen ja toimitusjohtaja Pertti Asunmaa.

Ennen vihkiäisiä pidettyyn tiedotustilaisuuteen osallistuneet toimialajohtaja Jyrki Ovaska (vas.) ja varatoimitusjohtaja Jussi Pesonen tehdaskierroksella. Oppaana tehtaanjohtaja Timo Johansson.

Toimitusjohtaja Juha Niemelä kiitti päällystykoneen nopeusmaailmanennätyksen saavuttamisesta mm. automaatioasentaja Teemu Henttua.

Henkilöstöasioiden hoitaja Jukka Sunttila ja paperitehtaan entinen johtaja Lennart Gräsbeck (kuva oik. keskellä). "Kone käy tasaisesti, en tuntenut tärinää", sanoi paperitehdasta johtanut Boris Sundholm. Anders Lund Voikkaalta oli samaa mieltä (kuva oik. alhaalla).

Juha Niemelä ja Pertti Asunmaa ajatustenvaihdossa päällystykoneen käyttäjä Jarmo Aallon kanssa. Vasemmalla Markku Espo Viikko-Eteenpäin-lehdestä ja Kari Ojanperä Tekniikka ja Talous-lehdestä.

Jatkoka sivulta 12.

“Koko Euroopan laajuisesti on kyseessä hyvin merkittävä osaamiskeskittymä. Alan tutkimushenkilöstöä tuskin löytyy mistään muualta yhtä paljon kuin täältä”, sanoi Lipponen.

Hän arveli, että sähköisen kaupankäynnin oppiminen on haaste, joka muuttaa myös metsäteollisuuden kilpailuasetelmia. Toistaiseksi paperi on kuitenkin säilyttänyt asemansa.

“Sähköisen informaation jakelu- ja monistuskustannusten alhaisuus on kova haaste paperille. Päästöistä ja puunkeruun ympäristövaikutuksista huolehtiminen on jatkossa nykyistäkin tärkeämpää.”

“Informaatiotekniikan käytön kasvu tarjoaa myös mahdollisuuksia metsäteollisuudelle. Uutta kysyntää saattaa syntyä esimerkiksi erilaisille sähköisen ja painetun viestinnän ominaisuuksia yhdisteleville tuotteille ja palveluille.”

Toimitusjohtaja Juha Niemelä muistutti hienopapereiden muodostavan suurimman yksittäisen tuoteryhmän maailman painopapereista. “Tulevaisuudessa näiden Kymin paperitehtaan edustamien paperilajien osuus kokonaisuusyönnästä tulee olemaan nykyistä suurempi. Tämä johtuu hienopapereiden loppukäyttökohteiden keskimääräistä voimakkaamasta kasvusta sekä Aasian markkinoiden kysynnän painottumisesta hienopapereihin.”

“Kymin integroitu hienopapereitehdas sellutehtaineen muodostaa elimellisen osan hieno- ja erikoispaperit-toimialasta. Kymin on käynyt läpi Suomen paperiteollisuudessa vertaistaan hakevan rakennemuutoksen viimeisten kolmen vuoden aikana. Viimeisenä sinettinä on paperikone 8:n modernisointi ja uuden päällystyslaitoksen rakentaminen.”

“Investoinnilla on luotu uusi lippulaivatutuote rullapapereiden tuotepereheeseemme, UPM Finesse. Investointi on täyttänyt niin laadullisesti kuin tuotannollisesti-

kin kaikki sille asettamamme tavoitteet. Olemme luomassa johtavaa eurooppalaista painopaperibrandia”, sanoi Niemelä.

Kymi Paper Oy:n toimitusjohtaja Pertti Asunmaa totesi puheessaan Artti-investoinnin suuruuden, 280 miljoonaa euroa, olevan UPM-Kymmene konsernin suurin yksittäinen hanke ja maailmanluokan panostus lajissaan.

Hän palautti mielen investoinnin taustaa ja siihen liittyneitä toimenpiteitä. Pysäyttämisten ja tehostamisen myötä jouduttiin mm. vähentämään henkilöstöä yli 300:lla.

“Itse paperikoneen että päällystyslaitoksen startti, aivan uusi laatutaso huomioiden, tapahtui maailmanennätysajassa.”

“Tuotteemme UPM Finessen ja laitteiden optimoinnin jälkeen voin todeta, että maailmanennätykset eivät jääneet starttiin. Olemme ajaneet päällystyskoneella 24 tunnin maailmanennätyksen 1 785 metriä minuutissa tuottaen 1 884 tonnia paperia vuorokaudessa. Päällystyskoneen maksiminopeusennätys kuten myös lentävän saumausnopeuden maailmanennätys 1 900 metriä minuutissa on hallussamme. Sekä superkalanterin tuotantonopeus 1 500 metriä minuutissa että pituusleikkurin vauhti 3 200 metriä minuutissa ovat niinkään maailmanennätyksiä. Oleellista näissä ennätyksissä on se, että tavoitteena ollut laatutaso ja sen stabiiliisuus on saavutettu uudella nopeusalueella.”

Koskelan päivällispöydästä (oikealta) maaherra Tuula Linnainmaa, UPM-Kymmenen hallituksen puheenjohtaja Vesa Vainio, pääministeri Paavo Lipponen, rouva Paula Niemelä, toimitusjohtaja Berndt Brunow ja rouva Seija Kulp. Etualalla rouva Tita Aminoff.

Toimitusjohtaja Pertti Asunmaa ja Metsö Paperilta saatu muistolahti.

Alueen kansanedustajat Jyri Häkämies (vas.) ja Valto Koski sekä Kymiä vuosina 1986–1992 johtanut Peter Stackelberg.

Kuusankosken kaupungin ja Kymin väkeä Koskelan soikeassa pöydässä.

360-palautteen avulla kehitetään johtamisen ohella muitakin taitoja

Paperivirta aloitti edellisessä numerossa osaamisen kehittämisen esittelyllä sarjan, jossa tutustutaan henkilöstöhallinnon globaaleihin prosesseihin. Tällä kertalla on vuorossa Personnel Decisions Internationalin kehittämä 360-palautte.

360-palautteen antamista edeltää Profilor-lomakkeella tehtävä kysely. Siinä pyydetään työtovereilta, esimiehiltä ja alaisilta avointa ja eriteltyä palautetta. Myös tutkittava täyttää palautelomakkeen.

Alaiset ja kollegat antavat palautteen nimettömänä, joten se on avoimempaa ja rehellisempää kuin henkilökohtaisesti nimellä annettu palautte. Kysely lähetetään 3–5 kollegalle ja vähintään samal-

le määrälle alaisia, ei siis välttämättä kaikille.

Täysin työhön liittyvästä, eritellystä palautteesta käyvät selkeästi ilmi palautetta pyytäneen henkilön vahvuudet ja kehittämistarpeet.

Laajan kyselylomakkeen avulla tutkitaan kymmenin kysymyksen mitä mieltä palautteen antajat ovat kohteena olevan taidoista liiketoiminnan johtamisessa, työ- ja johtamistehokkuudessa, ihmisten johtamisessa, viestinnässä ja ihmissuhdetaidoissa. Niinikään tutkitaan johtajuutta, tuloksellisuutta, henkilökohtaisia vahvuuksia, asiakaslähtöisyyttä ja arvioidaan tulevaa menestymistä.

Jokainen edellään mainittu johtamistaidon osa-alue on pilkottu

pienempiin osiin: mm. liiketoiminnan johtamisen osalta kysytään myös suunnittelu- ja organisoitaitoja, kykyä johtaa muutosta ja tulosjohtamisen edellytyksiä.

Ihmissuhdetaidot puolestaan jakautuvat kyselyssä muiden kunnioittamiseen, samaistumiseen muiden asemaan, kulttuurierotietoisuuteen, verkottumiskykyyn sekä ryhmätyötaitoihin. Johtajuutta selvitetään kysymällä osoittaako henkilö suunnan, minäkäläinen on hänen rohkeutensa ja varmuutensa sekä miten hän antaa vastuuta.

Profilor-palautteekysely on rakennettu siten, että se mittaa UPM-Kymmenessä tärkeiksi katsottuja taitoja ja antaa mahdollisuuden kehittää juuri ko. asioita.

360-palautteen onkin tarkoitus toimia pohjana henkilökohtaiselle kehittämiselle samalla kun siitä saadaan tietoa tutkittavan vahvuuksista. Se siis tutkii sekä ammattitaitoa että ammattitaidon hyödyntämisen kykyä työelämässä.

360-palautte on tarkoitus tässä vaiheessa saada kaikista esimiehistä, asiantuntijoista sekä osittain myös muissa keskeisissä tehtävissä toimivista. Pitemmällä tähtäimellä palautte hankittaneen koko toimihenkilökentästä ja osasta työntekijöitä. Tutkimukseen ei ole pakko osallistua.

Jotta palautteesta saataisiin paras hyöty, tulisi tuloksia pohtia esimiehen kanssa. 360-palautte toimii myös kehityskeskustelun pohjana.

*Väkkärän talot
ovat kauniisti
maalattuja ja
pihat hoidettuja.
Maastoon hyvin
sopeutuvat
rakennukset ovat
kuin karamellejä
vihreässä
puistomaisemassa.*

Uudistuva

VÄKKÄRÄ

Väkkärän historiaa

Väkkärän omakotiasutus on nuorta. Ensimmäiset asuinrakennukset alueelle rakennettiin vasta sotien jälkeen. Vielä vuoden 1968 lehtijutussa puhuttiin Tähteen Väkkärästä – vanhemman asutuksen näkökulmasta katsottuna. Lehdessä haastateltujen **Martta** ja **Lasse Jyräksen** omakotitaloa alettiin rakentaa kesällä 1967, ja omaan taloon muutettiin saman vuoden marraskuussa.

Väkkärän asutusalue oli osa **Carolus Lindbergin** vuonna 1948 laatimaa rakennussuunnitelmaa, jonka mukaan Kuusanniemen alueelle piti syntyä 8 000 asukkaan asumalähiö kaikkine palveluineen. Rakennussuunnitelma perustui vuoden 1945 maanhankintalakiin, jonka perusteella ehdittiin Kymiyhtiön omistamalta maalta Väkkärästä pakkolunastaa joukko rakennuspaikkoja.

Kuusanniemi varattiin kuitenkin muilta osin 1950-luvulla teollisuusalueeksi, ja vanhan Kuusanniemen kylän paikalle valmistui 1964 uusi sulfaattiselluloosatehdas, jonka seurauksena vuoden 1948 kaavasta toteutui ainoastaan Väkkärän asutusalueen rakentaminen. Väkkärän omakotialueen asemakaava valmistui vuonna 1962. Ns. asutuslain perusteella pakkolunastettujen asuintonttien lisäksi Kymiyhtiö luovutti alueelta omakotitontteja myös omaloitteisesti.

Aina toiseen maailmansotaan asti Väkkärän alue oli ollut entisen Kuusanniemen kylän takametsää ja peltomaata. Väkkärän lähimaisemaa muutti voimakkaasti vuonna 1963 valmistunut

Kuusanniemen teollisuusrata, jolloin rakennettiin silta Pessankosken ylitse Voikkaan puolelle. Rautatiesillan jalankulkuväylä paransi tosin samalla yhteyksiä Mattilaan ja Voikkaalle.

Väkkärän tienoo oli eräässä suhteessa vuosisatojen ajan keskeistä seutua. Nykyisen Väkkärän asutusalueen länsireunalla oleva Väkkäräntie muodosti nimittäin tärkeän – viimeistään 1500-luvulla syntyneen – 'yleisen maantien' linjauksen, joka johti ns. Yliseltä Viipurintieltä Keltistä Jaalan ja Mäntyharjun kautta ns. Suurelle Savontielle. Kymijoen ylittävä lauttapaikka sijaitsi Väkkärän Ukonniemessä, Pessankosken niskalla, josta mentiin ylitse Mattilan Ranta-Pekkolan rantaan. Tätä ns. Tähteen lauttaa souti viimeisen kerran keväällä 1925 lautturijuhon **Juho Mäkinen**.

VÄKKÄRÄ – RANTAVIIVAN KIEMURAISUUS

Väkkärän nimi on alueen asutusta paljon vanhempi. Nimitys periytyy talonpoikaismaailmasta. Olen usein ihailnut muinaisten eränkulkijain tarkkanäköisyyttä luonnonmuotoja havainnoidessaan ja paikkoja nimetessään. Väkkärä on eräs tällainen –synnyltään ehkä ainutkertainen – paikannimi.

Väkkärällä tarkoitettiin vanhastaan sitä Pessankosken etelärannan kallioniemeä, jonka kautta rautatiesilta johdettiin joen kapeikon ylitse – ja vielä tarkemmin niemen itäsvun mutkikasta 'väkkärämäistä' muotoa, joka selvästi erottuu vanhoissa kartoissa. Paikannimien antajat eivät kuiten-

kaan katselleet luonnonmuotoja ylhäältä, vaan tutkivat rantoja maastosta tai veneestä.

Paikannimen perusteena ollut rantaviivan kiemuraisuus on osittain kadonnut, kun siltaa rakennettaessa paikalle tuotiin täyte- maata. Kuusanniemen paikannimien kerääjät **Kaisu Kuusinen** vuonna 1954 ja **Pentti Antikainen** 1973 ovat talletaneet saman nimiselityksen, mutta **Salla Leponiemen** kerätessä nimiä vuonna 1988 nimiselitys näyttää kansan mielestä jo unohtuneen.

Väkkärä esiintyy myös tilanimenä jo vuonna 1901, jolloin Kuusanniemen Wähä-Nikulasta erotettiin **Anna** ja **Matti Aholalle** tämänniminen tila. Toistaiseksi ei kuitenkaan ole selvinnyt, ovatko tilan rakennukset koskaan sijainneet Väkkärässä. Kun Aholat myivät tilansa rakennuksineen Kymiyhtiölle vuonna 1912, he asuivat Kuusanniemen vanhan kylän paikalla olleella Hongan eli Aholan tilalla.

Väkkärän länsipuolisen lahden nimeksi mainittiin vuosina 1954–1973 Väkkäränlahti, ja siihen etelästä laskenut, osittain ratapenkan alle jäänyt, kaivettu entisten peltojen kuivatusoja oli nimeltään Väkkäränoja. Lahden nimitys saattaa kuitenkin olla nuorempi siirrynnäisnimi, sillä vanhastaan sen nimitys näyttää olleen Ukonlahti ja lahden länsipuolisen niemen nimitys Ukonniemi, joka nimi esiintyy vuosien 1796–1840 kartoissa.

Ukon-alkuiset paikannimet ovat mielenkiintoisia, sillä ne voivat liittyä esikristilliseen Ukon

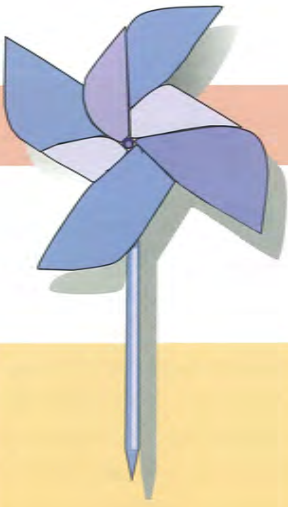
palvontaan. Kuusanniemen Ukonniemessäkin erämiehet ovat ohikulkijassaan voineet harjoittaa jonkinlaisia uhrimenoja. Ukon-alkuisia paikannimiä esiintyy itämurteissa, kun taas länsimurteissa niiden vastineita olivat Äijän-alkuiset paikannimet. Idästä saapuneiden erämiesten liikkumiseen seudulla suunnilleen 800–1000 vuotta sitten viittaa myös toinen paikannimi: nykyisen Eerolan golfkentän alueen vanha nimitys Hämeenniemi. Nimi lienee seudulla oleskelleiden toisheimolaisen, todennäköisesti karjalaisten, antama.

ILONPITOPAIKAT JA PIIRILEIKIT

Ties kuinka vanhaan perinteeseen liittyy sekin perimätieto, jonka Pentti Antikainen ja Salla Leponiemi tallensivat paikannimiä kerätessään. Vanha mattilalainen talonpoika **Otto Tollman** kertoi nimittäin, että Väkkärässä oli niemen laen tasaisella kentällä ollut 1800-luvulla nuorison 'ilonpito-paikka' ja että siellä oli vanhastaan myös poltettu juhannuskokkoa.

Ensio Sihvononkin on artikkelisarjoissaan selvittellyt vanhoja piirileikkipaikkoja ja haastatellut tähteeläistä **Reino Sundströmiä**, joka muistaa laulaneensa 5-vuotiaana, vuosina 1922–1923, Väkkärään johtaneen polun varrella tanssiin menijöille tunnettuja piirilauluja. Vieressä oli lakki, johon 'huvittuneet kuulijat pudottelivat pennejään'.

Sihvosen mukaan Väkkärässä harrastettiin piirileikkejä vielä 1930-luvulla, aluksi ns. Koskenkalliolla, Väkkärän niemen laella,

Väkkärä, Nykysuomen sana-
kirjan mukaan:

Tuulimyllyn siipien tai vesimyllyn vesirattaan tapainen lasten lelu / Päreistä tehty paperinen väkkärä. – Pyörii kuin väkkärä. Emäntä hyörii kuin väkkärä. Suu käy kuin väkkärä. Väkkäränä vilistävät säät.

ja myöhemmin ns. Jyrkkäkalliolla, nykyisen Eerolaan johtavan tien alussa, radan itäpuolella. Poliisi **Robert Lehtinen**, joka häiriöiden takia – elettiinhan tuolloin vaikeaa pirtuaikaa – haettiin paikalle, arvioi piirileikkeihin parhaimmillaan osallistuneen jopa 800 henkeä.

Reino Sundström arveli, että Väkkärän suureen suosioon hänen lapsuudessaan vaikutti osaltaan sen kaunis luonto. ”Varsinkin juhannusaattoja vietettiin siellä perhekunnittain, mukana lapset ja vanhukset. Nyt silta ja raiteet peittävät parhaat paikat.”

Sihvonen oli haastatellut myös tähteeläistä **Vilho Luotoa**, joka oli osallistunut piirileikkeihin Väkkärässä 1920-luvulla. Tämä muisti paikallisesta piirileikkilaulusta mm. seuraavan värssyn: ”Väkkärän rannalla, siliällä sanalla, känkäräkoivun alla. Hilarhippan, pippan hilahilahei! Hala-sin mä nättiä tyttöä.”

Lähteet:

- Suomen kielen laitoksen Paikannimikokoelmat (nimilappukopiot kaupunginmuseon arkistossa)
- Ensio Sihvonen: Piirileikkiä harrastettiin Kuusaalla 1920–30-luvuilla – Kuusankosken Sanomat
- Kuusankosken Sanomat 8.2.1968/15:1, 7 ”Väkkärän kauniit, mutta persoonattomat kasvot”
- Osmo Kaitalehto: Kaavoitus ja rakentaminen – Kuusankosken kirja/1997 (s. 284–286, 291)
- Rolf Lanndér: Liikenne ja tiedonkulku – Kuusankosken kirja/1997 (s. 526)
- Kimmo Seppänen: Kuusankosken seudun esi- ja varhaishistoria – Kuusankosken kirja 1997/ (s. 66)
- Kimmo Seppänen: Koti Niemessä – työ tehtaassa/2000 (s.14, 23, 149)

KAUSANNIEMEN OMAKOTIALUE.
1:2000.
56.43

Talkoohenki oli hyvä

"Elettin muknuudessa, muttei puutteessa", sanoo kolmen lapsen ystähtuoltajaksi jäänyt **Jaakko Makkonen** Väkkärän Puistotieltä.

Kaikki tiet Kuusankoskella vievät Väkkärään! Onhan golfkeskuksen kylttejä keskustassa joka mutkassa, ja liikenne Eerolaan ohjataan Väkkärän asuntoalueen kautta, Hevoslammentietä pitkin. Toisaalta sairaalan viitoituksen avulla ulkopaikkakuntalainenkin on helppo opastaa Väkkärään. Eikä selkeästi kaavoitetulla asuntoalueellakaan juuri pääse eksymään. **Jaakko Makkosen** talo, Puistotie 8, löytyy helposti.

Puistotie ja sen poikkikadut, Pirttitie, Pekolantie ja Väkkäräntie, muodostavat viuhkamaisen asemakaavan. Tälle alueelle yhtiö kaavoitti työntekijöilleen 42 tonttia 1950-luvun alussa. **Kaarina Jokirannan** talo valmistui ensimmäisenä, jouluna 1952. Tonttien verotusarvo oli tuolloin 100 markkaa neliöltä. Sopimusehtoihin kuului, että rakentaminen oli aloitettava viiden vuoden kuluessa ja että tontin lunastaja sitoutui työskentelemään yhtiössä 15 vuotta, minkä jälkeen tontti siirtyi hänen omistukseensa. Jos rakentamista ei aloitettu säädettyssä ajassa tai jos tontin omistaja lähti pois yhtiöstä tai kuoli, yhtiö määritteli tontin ostohinnan. "Kymi-yhtiö on pitänyt tonttikeinottelun kurissa täällä Kuusankoskella", kuitelee Jaakko Makkonen.

VAIMO LÖYTYI SEURAKUNTA-NUORISTA

"Sodan aikana lapsetkin pantiin töihin, kun miehistä ja rahasta oli pulaa", kertoo Jaakko. Käytyään vuoden yhtiön ammattikoulua hän vuonna 1943 pääsi 15-vuotiaana prässipojaksi Kymin PK 6:lle. Kotona Aronpellon mökissä asui äidin kanssa seitsemän lasta, joten esikoispojan tienestit auttoivat elannon hankinnassa. Perheen isä oli haavoittunut talvi-

sodassa.

Jaakko toimi nuoruudessaan seurakunnassa poikatyöntekijänä. Seurakunnan tilaisuudesta hän myös löysi vaimon itselleen. **Liisa Puholainen** oli Sikomäen tytö, joka oli Voikkaan karbiditehtaalla puhelinvaihteenhoitajana. Heidät vihittiin vuonna 1951, ja he saivat yhtiön asunnon Naukiosta.

Väkkärän tontti ostettiin olympiavuonna 1952. Sokkelinlaskuun päästiin elokuussa 1953, minkä Jaakko muistaa hyvin, koska vanhin poika Lasse syntyi samoihin aikoihin. Muuraus, vesijohto- ja sähkötyöt teetätettiin ammattimiehillä. Muuten rakennettiin omin voimin sekä sukulaisten ja ystävien avulla. Talkoohenki oli hyvä. Talo valmistui vuonna 1956.

Makkosten 1 360 neliön tontista osa oli alkujaan vanhaa peltoa ja osa metsää. Tontti on vuosien kuluessa raivattu, kuten alueen muutkin tontit. Liisa-rouva kokeili kukkaistutuksia, mutta luopui niistä, kun totesi niiden olevan lasten palloiluleikkien tiellä. Jaakosta se oli hyvä päätös, sillä puut vievät maasta kaiken ravinnon. Koivujen lisäksi istutettiin muutama havupuu sekä omena-, riikuna- ja lumupuita. Jokunen marjapensaskin on säilynyt hengissä lasten temmellyksestä. Alueen tontteja reunustaa orapihlaja-aita, joka on vuosien ajan suojannut asukkaiden yksityisyyttä.

SUURIA MUUTOKSIA ELÄMÄSSÄ
Perheeseen syntyi kaikkiaan neljä lasta, joita Liisa hoiti kotona. Tammikuussa 1977 Jaakko siirtyi sairaseläkkeelle. Samana keväänä vaimo sairastui vakavasti, ja jo syksyllä Jaakko jäi kolmen vielä kotona asuvan lapsen yksinhuoltajaksi. "Elämä kulki niukuudessa, muttei puutteessa", sanoo

Jaakko. Omien vanhempiensa tuella ja harrastusten avulla elämä jatkui eteenpäin. "Pienellä huumorillahan täs on pärjätty. Mie olen huomannu, et huumori on kaik paras apu", kertoo Jaakko, "ja mie olen aina ollu hyvin avoin ja puhelias."

Aluksi vesi kannettiin kaivosta. Vasta myöhemmin taloon saatiin vesiputket. Puulämmityksestä siirryttiin öljylämmitykseen, niin kuin tapana oli, ja sähkölämmitykseen vuonna 1978. Lasikuistin paikalle rakennettiin saunatilat vuonna 1985.

LUONTO ANTOI MONIA ELÄMYKSIÄ

Makkosilla oli Kymijoen rannassa oma vene, jolla menttiin Voikkaalle urheilukauppaan, markkinoille tai vierailulle. Pojat kävivät joella ongella – aina sieltä soppakalat sai. Matot pestiin joessa, ja uima-

paikkanakin ranta oli kelvollinen. Monet uivat puomille, ja uittonipujen päällä uskaliaimmat saivat ilmaista kyytiä alas jokea.

Väkkäränlahdessakin oli hyviä uida. Lapsille oli matala ranta ja isommille riittävän syviä paikkoja vaikka kalliolta sukelteluun. Väkkäränniemessä Pelastusarmeija piti juhannusjuhlia, joihin koonnuttiiin perheitäin.

Luonnonläheisyyttä hyödynnettiin muutenkin. Talvisin hiihdeltiin joko Pukkisaareen tai Nauhaan. Yhtiön ammattikoulun vahtimestari **Reijo Mauno** saa kiitokset hyvin hoidetuista laduista. Liikunta kuului melkein jokaisen yhtiöläisen vapaa-ajanviettoon.

LINJA-AUTO KULKEE VIELÄ

Tähteentien ja Väkkäräntien kulmauksessa oli aikoinaan **Aili Tyinin** sekatarvarakauppa ja nykyisen seurakuntakodin paikalla Kymen-

maan myymälä. **Tauno Salmisen** Valinta palveli asukkaita Puistotien eteläpäässä. Louhentiellä oli mehevistä leipomotuotteistaan kuuluisa **Pekka Salon** kotileipomo. Nämä palvelut ovat kadonneet, mutta linja-auto kulkee kouluaiikana edelleen Väkkäräntietä pitkin.

"Katsotaan nyt, kuinka kauan jaksan tätä taloa pitää", sanoo Jaakko haikeana ja katselee ympärilleen menneitä aikoja muistellen. ■

Väkkärää rakennettiin vilkkaasti 1950-luvulla. Yhdet jos toisetkin talkoot pidettiin, yhteishenki oli hyvä. Kuvassa sokkelinkaivuussa ollut talokooväki kenttälounaalla.

Sokkelinkaivutalkoot Pekolantiellä, Tauno ja Jenny Kotirannan tontilla vuonna 1951. Siskon mies Eino Perätalo pöökkää, hänen veljensä Olavi vetää ja Tauno vahtii, etteivät kottikärryt kaadu. Kärryissä on rautapyörät. Taustalla oikealla on Arttu Mäkisen talo jo melkein valmis.

Talon rappusilla Jenny Kotiranta ja 3-vuotias Riitta-tytär vuonna 1953.

Naisväki on valmistautunut ruokkimaan betonilaskussa olleet talkoolaiset. Poika on Raimo Kotiranta.

Tyytyväisenä rintamamieskylässä

“Ensimmäisenä tulin tälle tielle ja viimeisenä lähden”, sanoo Pekolantiellä, rintamamieskylässä asuva Tauno Kotiranta.

Tauno Kotiranta on 90-vuotias vireä vanhus. Korkeasta iästään huolimatta hän asuu yksin nk. rintamamieskylässä, Pekolantie 9:ssä. “Ensimmäisenä tulin tälle tielle ja viimeisenä lähden”, sanoo Tauno. Alue on 101:n tontin asuntoalue, joka on kaavoitettu vuonna 1949. Alue liittyy saumattomasti yhtiön kaavoittamaan tonttialueeseen, sen eteläpuolelle. Tontit sijoittuvat Pekolan- ja Väkkäräntien sekä Ahdin-, Louhen- ja Tapiontien alueelle. Rintamamiehet ostivat tontin 2,50 markan neliöhintaan valtiolta.

Tauno aloitti rakentamisen vuonna 1951, ja talo valmistui

syyskuussa 1952. Luvat rakentamiseen saatiin ennakkoon maatalousministeriöltä. Varsinainen kauppakirja tehtiin vasta 1955. Rakentamiseen Kotirannat saivat valtiolta yhtiön takaaman 439 000 markan hypoteekkilainan. Vuositaitin, 31 vuoden ajan, lyhennyssumma korkoineen oli 21 950 markkaa. Vuonna 1987 talo oli maksettu.

Kuusankoskella on muitakin rintamamiesalueita, mutta Väkkärän alueen tontit luovutettiin sodassa olleille Kymin työntekijöille, koska alueelta oli lyhyt matka työmaalle. Tauno oli yhtiössä kirvesmiehenä rakennusosastolla 30

vuotta. Eläkkeelle hän jäi 65-vuotiaana, “täysin palvelleena”, vuonna 1977.

Tauno on hyvin tarkka, mutta leppoisa mies. Kertoessaan menneistä vuosista hän pysyy tiukasti asiassa. Miettiessään miten asiat olivat, hän sanoo: “Eipä enää montaa tule hangoittelemaan vastaan, kun meitä on niin vähän jäljellä.”

Alueen taloissa asuu paljon leskiä, ja monet ovat myyneet talonsa. Ostajat ovat olleet vieraita, vain muutama perhe asuu isänsä rakentamassa talossa. ■

Taunon puoliso Jenny Kotiranta ja naapuruston naisväki valmiin talon edessä vuonna 1953.

Tauno Kotiranta paistattelee tyytyväisenä päivää ulkorakennuksen kupeessa vuonna 1984. Talon veloista on enää muruset jäljellä.

Hentun perhe asustaa ja viihtyy Uuhenkujalla.

asukkaita ja vanhempaa väkeä. "He ovat ihan mukavia", sanovat Teemu ja Katja.

TUTTAVAPERHE PUHEMIEHINÄ

Puolitoista vuotta sitten tuttavaperiskunta kutsui Teemun ja Katjan kylään. Puhemiehinä toimineet tuttavat onnistuivat varsin hyvin: Nuoret vihittiin 15. kesäkuuta lähiomaisten läsnäollessa, omassa kodissaan Väkkärässä.

Molempien mielestä perhe antaa elämään rikkautta. Teemu kertoo pohtineensa etukäteen, olisiko hänestä Katjan lapsen huoltajaksi. Jeren kanssa eläminen on kuitenkin sujunut hyvin.

Jereä kiinnostavat Väkkärässä erityisesti junat ja leikkikenttä. "Odotan kovasti, että Jere löytäisi tältä seudulta kavereita", sanoo Katja. Katja hoitaa pääasiassa kodin sisätyöt ja Teemu ulkotyöt. Lisäksi Teemu pesee pyykit, sillä Katja ei suostu menemään alakerassa, ja siellä on ainakin kesällä hämähäkkejä", väittää Katja, vaikkei Teemu ole nähnyt vielä ainnuttakaan.

Teemulla on päivätyö ja Katjalla kolmivuorotyö. Molempien ollessa töissä Jere viedään ryhmäperhepäivähoitoon. "Välillä menee viikkoja, ettei ole yhteisiä vapaapäiviä", harmittelee Teemu. "Asia paikataan siten, että otan pekkaspäivän vaimon vapaapäivänä. Päivää juhlistetaan lepäämällä ja yhdessäololla", kertoo Teemu.

Tuore aviopari kotiutuu Uuhenkujalle

Uudemmalta asuntoalueelta, Uuhenkujalta, löytyy tuore aviopari, **Teemu ja Katja Henttu**, sekä 3-vuotias **Jere**-poika. He muuttivat Väkkärään 30. maaliskuuta tänä vuonna ja viettivät samana päivänä myös kihlajaisiaan. Hentut ovat 1960-luvulla valmistuneen talon kolmannet asukkaat.

Teemu on kotoisin Luumäeltä ja Katja Elimäeltä. Teemu valmistui yhtiön ammattikoulusta kaksi vuotta sitten ja löysi työpaikan Kymen paperitehtaan kunnossapidosta, missä hän toimii automaatioasentajana päällystyskoneella. Katja työskentelee perushoitajana

Mäkikylän palvelukeskuksessa. Aikaisemmin oma talo oli vain haave, jonka toteuttamiseen vakituinen työpaikka nyt antoi mahdollisuuden.

Yhteisen kodin koko ja hintaluokka oli etukäteen mietitty. Väkkärän talo oli ensimmäinen, jota pariskunta kävi katsomassa. Olohuoneen takka ja tilavuus sekä remontoidut saunatilat vaikuttivat ostopäätökseen. Lisäksi talo sijaitsee mukavalla paikalla.

Hentut eivät ole vielä ehtineet kunnolla tutustua uuteen asuin-ympäristöönsä ja sen asukkaisiin. Lähinaapurit ovat alkuperäisiä

Italialaiset ihastuivat Repoveden rauhaan ja luonnon kauneuteen. Kuvassa vasemmalta Giovanni Sartori, Mariano Monauni, Annalisa Callegari ja Claudia Nardin.

Italian verlalaiset ystävyyssvierailulla Suomessa

Garda-järven pohjoispuolelta, läheltä Trenton kaupunkia löytyy myös Verlaniminen kylä. Kun kaksi pientä kylää vuosia sitten löysivät toisensa maailmankartalta, alkoi tutustuminen kyläkaimojen välillä ensin kirjeitse. Nyt Verlan kylänraitilla kuultiin jo toisena kesänä peräkkäin pohjoisitalialaista puheensorinaa kun Italian verlalaiset saapuivat ystävyysvierailulle Kymenlaaksoon.

Viime kesänä Suomessa vierailut Giovanni Sartori oli houkuttellut tänä kesänä mukaansa Mariano Monaunin, Annalisa Callegarin sekä Claudia Nardinin. Giovannia lukuun ottamatta matka Suomeen oli heille ensimmäinen.

Suomalaiset isännät veivät pohjoisitalialaiset vieraansa vaeltelemaan Repoveden kauniisiin maisemiin. Koskemattomat metsät ja siniset järvet jäivät unohtumattomasti italialaisten mieliin. Suorat, tyhjät autotiet herättivät hämmästyksiä: Italian Verlassa kun lähes kaikki tiet ovat ruuhkaisia, mutkittavia vuoristoteitä.

Keskellä elokuun helteisiä kesäpäiviä italialaiset pääsivät tutustumaan myös perisuomalaiseen

jääkiekkoon Kouvolassa pelatun Marski-turnauksen myötä. Vaikka Pohjois-Italiassa jossain määrin jääkiekkoa pelataankin, oli kokemus jääkiekosta vieraille ensimmäinen.

TEHDASKIERROKSET VERLASSA JA KUUSAANNIEMESSÄ
Italialaiset olivat hyvin kiinnostuneita Verlan tehdasmuseosta ja tehtaan vaikutuksesta alueen kehittymiseen 1800- ja 1900-luvuilla. Verlan tehdaskierroksen jälkeen he pääsivät vierailulle myös Kuusankosken tehtaille tutustumaan tämän päivän paperinvalmistukseen.

Näin vieraat näkivät miten eri tavoin kaksi samoihin aikoihin perustettua tehdasta viime vuosi-

sadalla kehittyi. He ymmärsivät myös miten vanhentunein menetelmin Verlassa työskenneltiin tehtaan loppuaikoina.

”Oli todella mielenkiintoista nähdä ensin Verlassa se, mistä kaikki alkoi 1800-luvun lopulla, ja sen jälkeen nähdä tämän päivän huipputeknologiaa Kuusankoskella”, sanoo Mariano Monauni. ”Myös eri työvaiheiden pitkälle viety automatisointi teki vaikutuksen”, hän jatkaa.

SUOMALAISEN KESÄLAUANTAIN IDYLLIÄ: SAUNOMISTA, GRILLAUSTA JA LAVATANSSEJA
Italialaiset tutustuivat Verlassa luonnollisesti myös suomalaiseen saunakulttuuriin. Mariano Monauni intoutui saunomisesta ja uimi-

sesta lähes suomalaisten tapaan, kun taas Annalisa Callegari oli varovaisempi kuumuuden kanssa. ”Italiassa saunoja löytyy lähinnä kuntosaleilta ja niissä on tarkat ohjeet siitä, montako minuuttia kerrallaan on terveellistä olla saunan lauteilla”, sanoo Annalisa.

Saunomisen ja grillauksen jälkeen italialaiset pääsivät laittamaan jalalla koreasti Verlan Raamirihin tansseissa. Suomalaisten rauhallinen elämäntyyli miellytti italialaisia vieraita. ”Italiassa on aina jonkinasteinen kaos meneillään”, nauraa Claudia Nardin. ”Jos ei muualla, niin ainakin liikenteessä.”

Italialaisten vierailu Verlassa päättyi Verlan ruukkikylän järjestämään leikkimieliseen ”Verlan viralliseen viisiotteluun” Suomen ja Italian Verlojen välillä. Viime kesänä vieraat hävisivät kyykkämaaottelun, mutta nyt oli Italian vuoro voittaa.

Mukana kannustamassa oli myös verlalainen Elli Vesa, joka noin 20 vuotta sitten löysi Italian Verlan ollessaan lomamatkalla Pohjois-Italiassa. Hän kertoi löydöstään Eero Niinikoskelle, joka otti myöhemmin yhteyttä Italiaan. Näin Suomen ja Italian verlalaiset tulivat tietoisiksi toisistaan. Lähettävimpä italialaiset Suomeen jopa laatikollisen paikallista viiniäkin maisteltavaksi.

Kylien välille on viime vuosina alkanut kehittyä ystävyystoimintaa. Tänä kesänä italialaiset olivat jo toistamiseen vierailulla Suomessa ja ensi vuonna he toivovat saavansa suomalaiset ystävänsä vastavierailulle jokavuotisten viininkorjuujuhlien aikaan.

Suomalaisten rauhallinen elämäntapa ja vehreä luonto miellyttivät Claudia Nardinia.

Mariano Monauni yrittää ratkaista Verlan ruukkikylän Väkkäraverstaan pulmia Jari Kekkosen opastuksella.

Verla Sanomat ilmestyi

Verlan tehdasmuseon tiedotuslehti Verla Sanomien ensimmäinen numero ilmestyi heinäkuun alussa. Kyseessä on museon oma julkaisu, jota tullaan alkuvaiheessa julkaisemaan pari kertaa vuodessa, ensimmäinen numero keväällä ennen museokautta ja toinen syksyllä kauden päätteeksi.

Lehti on tarkoitettu ennen kaikkea museon omille sidosryhmille eli museoalan ammattilaisille, matkanjärjestäjille, kulttuurihallintoa edustaville viranomaisille sekä julkiselle sanalle. Lehtä postitetaan myös yksityishenkilöille, jotka ovat ilmaisseet mielenkiintoa Verlan toimintaa kohtaan. Julkaisun painosmäärä on tällä hetkellä 2 000 kpl.

ARTO

pakinoi

Visioita

Ennen on tehty paperia, nykyään tehdään paperia ja tulevaisuudessakin tehdään vielä hyvin pitkään paperia.

Paperinvalmistustavat ja sen tekijät muuttuvat koko ajan, tätä sanotaan kehitykseksi. Entistä vähälukuisemmat tekevät entistä enemmän paperia, tätä taas sanotaan tuottavuudeksi.

Mielellään sitä muistelee, tai allekirjoittaneen kohdalla enemmänkin kuuntelee, miten sitä paperia oikein ennen tehtiin.

Suomen paperivalmistuksen alkuhistorian ja nykyhetken välillä alkaa olla aikamoinen kuilu. Entiset paperintekotavat, ja miksei tekijätkin, alkavat tuntua tänä päivänä vähän lapsellisilta, jopa naurettavilta. Nykyään ollaan paljon viisaampia niin tekniikan taitamisessa kuin ihmisinä yleensäkin. Ajellaan suuria nopeuksia, ja mahtavia tuotantoennätyksiä, entiset saavutukset joutavat romukoppaan. Elämä on muuttunut formulakuskin elämäksi; olet juuri niin hyvä kuin viimeisimmän kisan sijoituksesi.

Tässä yhteydessä pakinoitsija haluaa muistuttaa, että paperinteko, jos mikä, on ollut viestijuoksu. Aina seuraavan sukupolven, joka ottaa viestikapulan käteensä, tulisi muistaa, että edelliset vies-

tinviäjät ovat ravanneet aivan toisissaan ja hyvällä omallatunnolla omille kalkkiviivoilleen luovuttaakseen kapulan eteenpäin vietäväksi. Ei tämän päivän paperintekijä pääsisi huimiin tuotantolukuihinsa ilman edellisten sukupolvien kovaa työtä.

Diplomi-insinööri Mika Partanen voiteli geeliä hiuksiinsa, siitä lähti miellyttävä haju. Vielä muutama veto Saint-Laurentin miestensarjaa kainaloihin ja vilkaisu peiliin. Pitäisiköhän hiukset vaalentaa? Bossin puku ilman kravattia, ylänapit auki, antoi rennon tyylikkään yleisilmeen ja peilistä katsoi Mikaa aistikkaan itsetietoinen mies. Mika hymyili pelikuvalleen, mutta vilkaisu Rolexin ilmaisi, että oli aika lähteä töihin.

Peugeotin kuutosarjalainen murahteli matalasti Mikan kääntäessä piha-alueelle. Tehtaita oli kaksi, uusi ja vanha. Ne olivat vierekkäin, vanha tehdas vain oli jäänyt uuden taakse lähes näkymättömiin, sillä uusien rakennusten koko oli moninkertainen verrattuna ensimmäisiin.

Mika pysäytti autonsa uuden tehtaan tasaisen tiiliseinän viereen. Ohimennen hän vilkaisi vanhan tehtaan pääsisäänkäyntiä,

sitä reunustivat pyöreät linnamaiset tornit, jotka oli koristeltu tiilleikkauksin ja pylväin. Pienuudesta huolimatta siinä oli jotakin silmiä hivelevää. Nykyään sellaiseen ei ollut aikaa, tehdas oli neliskulmainen laatikko, ja tehty tuottamista eikä katsomista varten, ajatteli Mika.

Hän saapui ilmastoituun Martelan varsin hillityin värein kalustamaan konttoriin. Insinööri Kaarna sattui olemaan paikalla.

– Huomenta.

– Tere.

– Mitenkäs menee? kysyi Kaarna.

Mika tiesi, että ”kiitos hyvin” olisi ollut väärä vastaus, sillä paperitehtaalla tämä kysymys tarkoitti aina sitä, miten paperikone oli kulkenut viimeisen vuorokauden. Ei ketään kiinnostanut miten kollegoilla henkilökohtaisesti meni, ellei sitten sattunut töpeksi-mään kunnolla.

– On se menny kohtalaisesti, alkoi Mika tietokonetta silmäillen selvittää. Anionisuus on kyllä ollu nousussa ja peehoo heittänyt kymmenyksen. Kokonaisretentiossa näkyy laskeva trendi. Tänään tulee retentiopuolen kavereita tutkiin meidän retentioaineen vastetta, meillä taitaa olla liian lyhyet polymeeriketjut.

– Ai jaa?

Mika arveli, ettei Kaarna ymmärtänyt paljoakaan hänen puheistaan, oli tipahtanut kärryiltä jo ajat sitten. Kehitys oli niin raju, etteivät vanhat jäärät pysyneet enää mukana. Ukko joutaisi jo pihalle tehtaasta, oli vain jarruna.

– Onkos se pahakin ongelma? Jatko Kaarna kyselyä.

– Nii mikä?

– No, tuo mitä selitit. Pitäiskö ostaa pidemmät ketjut? Onks kone risannu?

– Ei tietenkää, nähän on vaan visioita. Mika jatkoi vielä hienoja selvityksiään orgaanisesta kemiasta, ja sai Kaarnan lähtemään nolona pois.

– Tere Mika, mites menee?

Insinööri Sarastie oli astunut konttoriin, Mikan ikä- ja työtoveri. Mika kertoi suurinpiirtein samat asiat kuin Kaarnallekin, mutta tällä kertaa tieto meni paremmin perille.

– Mä kerroin tän vanhalle juntille, mut se meni yli sen kaalin, sanoi Mika ivallisesti.

– Miten ne viitti katella tommosta miestä, ei siitä ole firmalle mitää hyötyä.

– On se kuulemma nuorena ollu tiukka mies ja patentoinu jonku laitteenki, muisteli Mika.

– Ei ne sata vuotta vanhat jutut paljo paina, ku tehhä tosissaa paperia, sanoi Sarastie jämerästi.

– Ai niin, siitä tulikin mieleen, että ukko tulee tänää käymää, lupasin näyttää sille tehdasta, kun se sitä aina mankuu.

– Kuka ukko?

– No mun faija, se on monta kertaa pyytäny, mut on ollu aina kiireitä. Nyt sitten lupasin, se oli ennen täällä töissä, ollu eläkkeellä jo monta vuotta.

– Mahtaa se ihmetellä uusia koneita.

Jatkuu sivulla 30.

Kirjoitusvuorossa oleva Markku Lampila Kymin paperin kunnossapidosta kertoo elämyksiä täynnä olleesta matkastaan.

Orjia ja krokotiileja

Olen aina tykännyt matkustamisesta, ja nyt olimme päättäneet tyttöystäväni Pian kanssa, että seuraava matkakohteemme olisi erikoisempi paikka kuin normaalit kohteet. Halusimme uudenlaisia kokemuksia.

Käytyämme läpi mahdollisia vaihtoehtoja päädyimme Gambiaan, Afrikan pienimpään valtioon. Gambiasta ei ollut kyllä kummallakaan etukäteen mitään tietoa. Mutta näin nykyaikana tietoa kylä löytyy joka tuutista, ja niinpä meillä olikin hyvät pohjatiedot matkaan lähettäessä. Rokotukset piti hoitaa hyvissä ajoin kuntoon (meningokokki, keltakuume ja A-hepatiitti).

Kun saavuiimme Gambiaan niin takana oli koneenvaihto Tukholmassa ja välilasku Las Palmasissa. Yundumin lentokenttärakennus antoi kyllä liian hyvän kuvan paikallisesta arkkitehtuurista.

Paluumatkalle lähtiessäni ajattelin että lentokenttärakennus oli hienoin rakennus koko Gambiassa tai ainakin niillä kulmilla missä me seikkailtiin.

Heti lentokentän jälkeen alkoi näkyä, kuinka köyhässä maassa

olla. Gambian bruttokansantuote on noin 350 euroa vuodessa per asukas. Ihmisiä kerjäämässä, oli monia joilta polio oli vienyt jalan tai jalat.

Matkatessamme kohti hotellia näkyi minkälaisissa asunnoissa paikalliset asuivat: kattopelleistä kasatuissa hökkeleissä. Hotelli oli hyväntasoinen ja kaikin puolin ok.

Hotellin ulkopuolella odotti aina suuri ”lauma” paikallisia pyytämässä rahaa tai tarjoamassa palveluitaan, oli oppaita ja taksikuskeja. Olisi pitänyt olla pikajuoksija, jotta olisi edes kerran selvinnyt ilman seuraajaa. Vaikka kuinka sanoi, että ei tarvitse mitään apua niin joku kyllä seurasi perässä, sitkein seurasi meitä koko aamukävelylenkin viereiseen kylään ja takaisin. Matka oli kymmenisen kilometriä.

BANJULIN MARKKINAT

Gambiassa on asukkaita noin 1,2 miljoonaa. Pääkaupunki on Banjul. Vierailu Banjulin markkinoilla vei ruokahalut joksikin aikaa, edes pahin sellutehtaan haju ei vedä vertoja sille hajulle, mikä siellä oli. Koko päivän auringossa

lämmenneet kalat ja lihapalaset saivat melkein oksentamaan. Tuskin tulen ikinä edes yhteensä näkemään niin paljon karpäsiä kuin niitä oli kalojen ja lihojen ”kuorutteenä”.

Banjulista lähdimme laivalla pitkin Gambiata halkovaa Gambi-jokea kohti Juffuren kylää. Kylästä on lähtöisin Alex Haleyn Juuret-romaanin sankari Kunta Kinte.

Sieltä matka jatkui James Islandiin joka oli orjakaupan keskus aina vuoteen 1807. Joen voimakas virtaus on syönyt saaren puoleen entisestä. Britit ja ranskalaiset lastasivat saarelta satojatuhsia orjia Amerikkaan.

Delta-delfiinit saattelivat meitä paluumatkalla Banjuliin.

PITKULAINEN PIKKUMAA

Luulimme näkevämme Gambiassa leijonia ja norsuja, mutta ne ovat jo vuosia sitten paenneet kesemmälle Afrikkaa. Näimme sentään apinoita ja hienoja lintuja, Gambiahan pidetään bongareiden paratiisina.

Mieleenpainuvien kokemusten kyllä oli vierailu Krokotiilipu-

tossa. Olihan se pulssia nostattavaa kävellä krokotiilien keskellä, tulipa koskettuakin. Pienellä alueella oli noin 80 krokkoa. Paikallisopas kovasti vakuutti niiden syövän vain kaloja.

Gambia on pitkulainen pikkumaa, noin 300 kilometriä pitkä ja 45 kilometriä leveä. Asfalttiteitä on noin 20 kilometriä, mutta senegalilaiset asfalttifirmat päällystivät koko ajan lisää. Ehkä nyt siellä on jo 30 kilometriä, niin verkkaista oli niiden työtahti.

Ajoimme pikkubussilla melkein Gambian toiseen päähän Georgetowniin. 250 kilometrin matka kesti kahdeksan tuntia. Gambiassa tuskin on mitään liikennesääntöjä; ai niin, olihan siellä yhden liikennevalot, joista oli isot opasteet ennen niitä. Ohitukset suoritettiin siltä puolelta kumpi nyt vaan tuntui paremmalta.

Jatkuu sivulle 31.

Jatkoo sivulta ?.

– Joo se oli noilla vanhoilla pysäytetyillä ryskillä.

– On se ihme, et niillä kannatti ajaa, semmosia pieniä ja hitaita.

– Ja yksinkertasia.

Paperimies Partanen tukeutui keppiin. Vuosien taivallus kovilla rautalatioilla oli tehnyt polvet heikoiksi. Hitaasti hän asteli kohti entistä työmaataan.

Monenlaiset muistot tulivat mieleen. Tehdas oli hänen edessään massiivisena ja jyhkeänä. Sitä ei enää tuntenut entisekseen. Pääporttiakin joutui haeskelemaan, se ei enää ollut entisellä paikallaan. Hän lähestyi kameroin ja mikrofonein koristeltua vartioasemaa, joka toi mieleen lennonjohtotornin.

– Mitäs se pappa? särähti kaituttimesta.

Partanen vähän hätkähti puhuvaa laatikkoo, mutta alkoi selittää asiaansa:

– Tulin kattoon tehasta, poika lupas näyttää, se on tääl inssinä..., oikeen tiploomi, lisäsi vanha Partanen varmuuden vuoksi.

– Mikä nimi?

Partanen siristeli ryppyisiä silmiään ja yritti tähytä kopissa istuvaa nuorta miestä.

– Onkos se Hietasen poika?

– Joo Hietainhan mie.

– Mites isäs jaksaa?

– Ei oikeen hyvin, kuollu jo.

– Vai niin, vanha Partanen lopetti enemmän kyselyt.

– Muistathan sie miut, Partainhan mie.

– Hetki, nii soitetaa tehtaalle.

Pienen odottelun jälkeen tuli Mika portille, sekä lähti opastamaan isäänsä uuteen konesaliin.

– Se oli Hietasen poika.

– Kuka?

– No porttivahti, et sie tunne. Kyllä ennen tunnetii porttivahit.

– Eihän tässä kaikkia, sitäpait-si he ovat nykyään teollisuusvarti-joita.

He astuivat konesaliin märän-pään puolelta. Vanha Partanen hämmästyi koneen valtavaa koka. Aivan kuin ruotsinlaiva olisi nostettu sisätiloihin. Valtava sali oli tasaisesti hyrisevää konetta lu-kuuottamatta aivan autio.

– Missäs kaikki työntekijät on?

– He ovat valvomoissa, ei ny-kyaikaisella koneella tarvita mon-taa miestä.

Vanha Partanen huomasi kui-tenkin puristinosalla häärivän si-niliivisen miehen.

– No mikä mies toi on?

– Hän on automaatio-osaston mekaanikko, huoltaa mitta-antu-reita.

– Ai jaa, mie muistan, ku mie kuuskymmentä vuotta sitten tulit tehtaalle putsariks, ja meiän pomo opasti enneku lähetti koneille. Se sano, et siel koneel näkyvää sinis-tä möykkyä ei saa heittää roskii, eikä etenkää kastella, se on nimit-äin verstaan viilari, ne on sit ny-kyää mekaanikoi.

He menivät märänpään valvoo-moon, se oli koneen ohjauskes-kus. Ohjaamon ilmastoidussa vii-leydessä istui muutama mies ergo-nomisesti hyvin suunnitelluissa tuoleissa.

Edessään heillä oli parikym-mentä tietokonemonitoria. Mika alkoi selostaa laitteiden hienouk-sia ja kertoi, että miehet ovat kou-lutukseltaan prosessinvalvojia.

– Kyl luulis, et hyö yölöysis nukkuu, ku on nii mukavat tuo-litkii.

Käyttömiehistö naureskeli vanhan Partasen juttuja. Äkkiä häntä alkoi yskittää.

– Oletko käynyt lääkärissä tuon takia.

– Joo minkä lie antilooppikuu-rin anto.

Miehet kävelivät konesalia toi-seen päähän.

– Tuleeks paljo tapettavaa?

– Mitä?

– No kottia?

– Ei paljon, reilusti alle kym-menentä prosenttia meidän koneel-la.

– Mie muistan, ku mie kerran kysyin meiän pomolta, et onks paljo tapettavaa, nii se sano ettei oo muuta ku sie ja Hietain. Myö oltii vähä semmosia velikultia.

– Juuvaaks nykyää paljo?

– Ai niin mitä?

– Viinaa tietyst.

– Ei. Alkoholin käyttö on saa-tu kitkettyä lähes kokonaan pois. Nykyaikana työt ovat niin moni-mutkaisia, ettei niitä pysty huma-lassa hoitamaan.

– Ennen ei saanut ees rauta-kaupasta oksalakkaa, jos ei ostanu pensseliä kanssa.

– Mitenkäs se juomiseen liit-tyy?

– Siitä sai hyvää pirtua, kun ensin pani vettä sekaa ja ravisti klöntin pois.

– Onks nykyää mitää pelii?

– Niin minkälaista?

– No semmosta pientä jähää ja kiusantekoo.

– Ei ole, siihen ei ole aikaa, eikä haluakaan. Porukka on aika tasapäistä. Vapaa-aikana kyllä harrastetaan monenmoista, kuten jääkiekkoa, laskettelua, maratho-nia ja muuta liikunnallista.

– Myö ennen hypättii tasakäp-pää ja heitettiin keihästä sekä juos-tii kongilla sataametrit ja millon mitäkii. Uuvelta kaverilta rasvatti munat. Ei taita nykyää?

– No ei tosiaankaan.

– Taikurikii meillä oli, joka teki temppeja.

– On se sitte paljo muuttunu.

– Nii myö oltiikii vaa semmo-sii paperimaakarii.

Jatkoo sivulta 17.

Kehitystyö on...

masti lisää.

EPÄKOHTA

Arkkisalissa sijaisevan käärimä-koneen pakkauslinjojen pöytäle-vyt ovat räsy pakeliittia. Pöytäle-vyjen pinnat eivät kestäneet kovaa kulutusta, ja käärimäkoneen si-sään menevät hihnat upposivat pöytälevyihin ja kuluivat.

Tämän vuoksi paperiarkit ei-vät kulkeneet tasaisesti, ja kone-nessa ilmeni häiriöitä. Hihnoiden vaihtaminen on työlästä ja hanka-laa. Vikojen ilmaantuessa joudut-tiin soittamaan avuksi toinen kor-jausmies, joka saapui Kotkasta asti. Tästä sain ajatuksen kehittää pöytälevyt kestävämmiksi.

TOTEUTUS

Räsy pakeliittilevyt hiottiin hio-makoneella tasaisiksi. Tämän jäl-keen ne siveltiin Geramics metal-aineella, joka kestää kulutusta erinomaisesti.

Käsittelyn jälkeen pöytälevyjä tarkkailtiin kolme kuukautta. Pöytäpinnoitus on toiminut, kulu-mia ei ole havaittu ja kuljetinhih-nat ovat kestäneet aiempaa pi-dempään. Lisäksi koneseisokit ovat vähentyneet, eikä laitetoint-tajilta ole tarvittu ostaa kalliita varaosia.

Kirjoittaja on muoviasentaja Eero Juvonen teknisen osaston konekorjaamolta.

Kunniakirjoja luovutettiin

Sellun ja energian aloitetoimi-kunnan kokouksessa 16.8. luovutettiin 3. kunniakirja asentaja **Seppo Tapani Häkkiselle** sellun kuorimolta ja valkaisija **L3 Kari Tuomiselle** sellun kuitu-linjoilta.

Paperin aloitetoimikunnan kokouksessa 26.8. luovutettiin myös 3. kunniakirja konemies **I Juha Mäkiselle** C3:ltä.

JUTTU

kiertää

Jatkoa sivulta 29.

Tiet olivat kurjassa kunnossa, ja eläimet tiellä hidastivat matkaa koko ajan, onneksi ei ollut kiirettä mihinkään. Ajoimmepa kerran kannan päälle. Harmittava näin jälkikäteen, kun ei tullut hommattua gambialaista ajokorttia, jonka olisi saanut poliisilaitokselta. Olisi pitänyt vain osoittaa, mikä poljin on mikin, niin se olisi riittänyt kortin saantiin.

Kieltämättä markkinoiden liha ja kala-apajien näkeminen sai ajattelemaan, että taitaa mennä kaksi viikkoa ilman ruokaa. Mutta onneksi tuli kokeiltua eri ruokia. Ruoka oli hotellialueen ulkopuolella todella edullista, hotellilakin Suomeen verrattuna halpaa. Esimerkiksi hummeriannos noin 12 euroa, jota ei suomessa alle 100 eurolla saa. Tarjolla oli kalaa jos jonkinlaista, barracudaa, kissakalaa tai voikalaa.

PALJON PUUTETTA

Gambiaa ei voi suositella kaikille, ainakaan lapsiperheille. Joskus tuntui itsestään ahdistavalta, kun koko ajan oli joku seuraamassa tai anomassa dalasia (Gambian rahyksikkö). Huijareita oli paljon, jos jollain verukkeella yrittivät jututuille.

Tekisi kyllä jokaiselle hyvää käydä vastaavassa maassa, että huomaisi, kuinka hyvin täällä Suomessa asiat ovat. Täällä kun tulee usein valitettua aika naurettavista asioista. Siellä ei ollut tietoaakaan meille itsestään selvistä asioista. Ei ollut vesilinjaa, avoviemärit (jotka haisivat pitkälle), kouluihin pääse-

vät vain harvat ja eikä ruokakaan ole aina. Polio, HIV ja malaria ovat suuria vitsauksia Gambiassa, ja niihin menehtyy suuri määrä ihmisiä vuodessa. Gambiassa keskimääräinen elinikä on 47 vuotta.

Vierailu paikallisessa synnytyssairaalassa antoi kuvan gambialaisesta sairaanhoidon tasosta. Onneksi ei sairastuttu reissussa. Äitiyslomasta ei Gambiassa ole tietoaakaan, koska miehet hakivat synnyttäneen vaimon samana tai seuraavana päivänä pellolle töihin.

Vaikka paikalliset asuivat peltihökkeleissä ja muutenkin olivat tiukoilla ruuankin kanssa, niin hymyillä he aina jaksoivat. Täällä Suomessa kun tuo hymykin tuntuu maksavan välillä liikaa.

Ilmat kyllä olivat todella mahtavat, aurinkoa ei pystynyt kunnolla ottamaan keskipäivällä, kun oli liian kuuma. Matkalla mieliala vaihteli laidasta laitaan, mutta näin jälkikäteen voi sanoa, että kannatti ehdottomasti käydä.

Markku Lampila

Seuraavaksi kirjoittajaksi haastan Sami Nikkasen Voikkaan kunnossapidosta.

Jos metsään...

Jatkoa sivulta 7.

Suurin riemu repesi siinä vaiheessa, kun Tumelius nykäisi sahan käyntiin ja lupasi sahata kaadetusta puusta muutamia puisia kiekkoja lapsille muistoksi. Lopulta siinä kävi kuten arvata saattaa eli hän joutui sahaamaan lähes koko puun kiekkoiksi, jotta kaikki saisivat omansa äidille kotona näytettäväksi. Moottorisahan kova metelikään ei lapsia pelottanut, vaan opettaja sai jopa vahtia, etteivät innokkaimmat mene liian lähellä.

Syyskuun lopulla moottorisahan MM-kilpailuihin Skotlantiin suuntaavaa Tumeliusta vaihtelu tavallisiin työpäiviin virkisti.

“On niin lämpimät ilmat, että kyllä tämä homma passaa. Hiki tulee jo siitä, kun laittaa kamat päälle”, hän naureskelee.

Mattilan metsästyskerho oli mukana esittelemässä riistanhoitoa. Paikalle saapuvan ryhmän toivotti ensimmäiseksi tervetulleeksi Norjan harmaa hirvikoira kovalla haukunnallaan, kun taas säyseämpi Suomen ajokoira tyytyi vain kääntämään pänsä tulijoita kohti.

Rastilla lapsille kerrottiin eri riistalajeista ja nähtävillä oli myös useita täytettyjä eläimiä. Paikalle oli rakennettu myös laavun tapainen viestimään aitoa erätunnelmaa.

Kouvolan Ladun pisteessä opetettiin miten toimitaan yksityisessä ja liikutaan ylipäättänsä luonnossa. Myös ilmansuunnat tulivat tutuiksi koululaisille. Vaik-

ka ne oli opettajan mukaan koulussa opeteltukin, suurimmalle osalle kertaus tuli tarpeeseen ja rastilta lähdettiin taas yhtä asiaa sivistyneempänä kohti seuraavaa.

Yksi suosituimpia pisteitä oli varmasti ruokailurasti, jossa nälkä lähti varmasti vaativimmaltakin eränkävijältä vanhempien grillamalla makkaralla, leivällä ja mehulla.

Poikkeuksellisen kuivan loppukesän ja metsäpalovaroituksen takia oli tyydyttävä kaasugrilliin avotulen sijaan, mutta se ei eväiden kysyntään heijastunut.

Lappalaisen mukaan pururadan maastoon, jossa teemapäivät on toteutettu rakennetaan luontopolku. Rakentamisessa ovat mukana teemapäivätoimijoiden lisäksi Kuusankosken kaupunki ja UPM-Kymmene. Kaikille avointa polkua voi kiertää opasvihkon kanssa. Luontopolku viedään myös internetiin.

TEKSTI JA KUVAT: PIA-MARIA LINDROOS

STEFAN KOIVIKON LÄPIMURTO TARTANILLA

”Olin treenannut silloin vasta puolisen vuotta, talven yli. Sitten tuli kevät ja ensimmäiset ulkoarjoitukset kentällä. Muistan vieläkin, miten hyvältä vastaleikattu nurmikko tuoksui. Ajattelin, että tämä voi olla ihan kivaa. Tästä voisi oppia jopa nauttimaan.”

”Huippu-urheilijat liikkuvat mahdollisimman vähän harjoitusten ja kilpailujen ulkopuolella. Omasta mielestäni saan ihan tarpeeksi liikuntaa harjoituksissa. Siinä on yksi syy, miksi kuljen 1,5 km:n työmatkani autolla.”

”Yksitoista vuotta kestänyt kihlaukseni päättyi pari kuukautta sitten. Ajoin itse asiat siihen pisteeseen. Enhän ollut koskaan kotona. Kun urheilun ottaa tosissaan, se vaatii paljon ja asettaa rajoituksia. Jossakin määrin sitä alkaa rajoittaa myös toisen elämä.”

Voikkaan mies

Vastapäätäni istuu Suomen kaikkien aikojen kolmanneksi nopein pikajuoksija.

”Vielä alkukesästä saatoin kulkea Helsingin kaduilla ilman, että kukaan kiinnitti minuun huomiota. Mutta Kalevan Kisojen jälkeen vastaantulijoiden päät alkoivat uteliaasti kääntyillä”, hymyilee **Stefan Koivikko**.

Kalevan Kisoissa heinäkuun lopulla Koivikko kellotti 100 metrillä ennätöksensä 10.38 ja saavutti sillä SM-hopeaa. Tulos on Suomen sprinttihadrian kolmanneksi paras. Koivikkoa rivakammin ovat suoran taittaneet vain hänen kilpakumppaninsa **Tommi Hartonen** ja **Markus Pöyhönen**, mikä todistaa maamme miespikajuoksun etenevän tällä hetkellä useamman jalkaparin voimin.

Stefanin kuluneen kesän saavutuksiin kuuluvat myös SM-kisojen hopeamitali 200 metrillä sekä Karhulan Katajaisten saavutettava 4x100 metrin viestin SM-kulta, jonka Koivikko taisteli

joukkueelleen ankkuriosuudella. Maajoukkuepaidan Stefan puki yllleen Münchenin EM-kisoissa elokuussa ja selvitti tiensä satasten toisiin alkueriin.

Kuusankoskelaiset ovat selvästi noteeranneet paikkakunnan pojan suoritukset. Keskustan kahvilassa tehdyn haastattelun aikana lukuisat tutut ja tuntemattomat käyvät morjestamassa ja onnittelemassa.

RUMPALISTA SPRIINTERIKSI

Urheilua seuraavien suomalaisten mielenkiinto on herännyt muualakin kuin Kuusankoskella. Kuka on tämä 26-vuotias juoksijakomeetta, joka on singahtanut tuntemattomuudesta suoraan pikajuoksumme huipulle?

Tilastonikkarit ovat onnistuneet jäljittämään Koivikon kilpauraa neljä kesää taaksepäin, mutta siihen merkinnät yllättäen loppuvat. Poikien sarjoista Stefanin tuloksia on turha hakea.

”Se johtuu siitä, että nuorena

tein kaikkea muuta kuin urheilin, mm. soitin rumpuja puhallinorkesteri Fantasiassa. Mitä nyt joskus kävin kavereiden kanssa pelaamassa sähköä tai potkimassa palloa. Juoksu-treenit aloitin loka-kuun 6. päivänä 1998. Muistan sen tarkkaan, koska olin juuri edellisenä päivänä täyttänyt 23 vuotta”, kertoo Stefan.

Se, että aikuisiässä käynnistynyt harjoittelu tuottaa muutamassa vuodessa tällaisia tuloksia, on ällistyttänyt pitkäjänteisten koulutusohjelmien ja tulostavoitteisen junioriurheilun puolestapuhajat. Mies itekin myöntää olevansa melkoinen harvinaisuus urheilijapiireissä. Toisaalta Stefan esittää vastakysymyksen, miksi monet lupaukset, jotka pärjäävät hyvin junioritasolla, eivät koskaan yllä aikuisten sarjoissa aivan huipulle. Rankka fyysinen rääkki ja henkiset paineet voivat koitua kasvuikäisen urheilijalahjakkuuden kohtaloksi.

”En minä ole saanut mitään il-

maiseksi. Olen joutunut paikkaamaan niitä asioita, joita en nuorena ole tehnyt. Kehoni ei ollut totunut ”liikkumaan”, joten se ei alkuun edes kyennyt ottamaan harjoituksia vastaan. Minun täytyi lähteä ihan alusta, opetella tekniikkaa ja kasvattaa peruskuntoa. Kuitenkin oli edettävä koko ajan oman kapasiteetin rajoilla, jotta edistystä tapahtuisi”, selvittää Stefan.

Stefanin edistystä ovat edesauttaneet täysipainoiset harjoittelu- ja kilpailukaudet, joita loukkaantumiset eivät ole rikkoneet. Lisäksi kymmenyksen putoaminen tulosajoissa vuositasona on motivoinut jatkamaan.

”Tämä ei ole niin helppoa matematiikkaa, että eniten treenaava olisi radalla nopein. Harjoittelun ja levon oikea suhde on hyvin oleellinen. Suomen pikajuoksun nousu viimeisen parin vuoden aikana selittyikin pitkälti sillä, että valmennuksessa on vihdoin hoksattu levon merkitys”, analysoi Stefan.

PÄIVÄOHJELMA: TYÖ JA URHEILU

Stefan Koivikko on julkisuudessa vahvasti profiloitunut Voikkaan mieheksi. Nigerianlaisen isän ja suomalaisen äidin jälkeläinen syntyi Saksassa, mutta muutti jo puolitoistavuotiaana Kuusankosken Voikkaalle. Vaikka hän edustaakin Karhulan Katajaiset -urheiluseuraa, hänen kotipaikkansa ei ole jäänyt lajia seuraaville epäselväksi.

”Koko lapsuuteni asuin Voikkaan tehtaassa vieressä, noin 500 metrin päässä siitä portista, josta nykyään kuljen töihin. Äitini on ollut nuorempana tehtaalla töissä, samoin hänen äitinsä”, taustoittaa Stefan.

Stefan tuli lähetyksi Voikkaan tehtaalle vuonna 1993. Työympä-

”On olemassa yksi maaginen tasaluku. Minulla se on 38 sadasosasekunnin päässä. Siinä ajassa ennättää tuskin räpäyttää silmäänsä. Mitä on muutama sadas- tai tuhannesosa sekunti ihmiselämässä – ei mitään. Mutta kilpailun henkeen kuuluu, että niistä sekunnin murto-osista taistellaan, niiden vuoksi ollaan valmiita tekemään töitä ja uhrauksia.”

ristöön ja ihmisiin tutustutaan hänelle syntyi ajatus jäädä yhtiön palvelukseen. Stefan työskentelee nykyään salimiehenä PK 11:n jälkikäsitteilyssä. Hänen vastuullisesta asennoitumisestaan tehtäviinsä kertoo se, että hän opiskeli työn ja urheilun ohella ja suoritti paperialan ammattitutkinnon viime syksynä.

Stefanin tehdastyö on herättänyt kummastusta mm. Urheiluliiton piirissä. On harvinaista, ellei ainutlaatuisista, että SM-tason urheilija käy säännöllisessä kolmi-vuorotyössä. Valtaosa urheilijoista esiintyy opiskelijan väljällä statuksella. Kahdeksantuntinen päivätyö ei vaihtoehtona Stefania houkuttele. Harjoittelu venyisi tällöin myöhäiseen iltaan.

Jatkuu seuraavalla sivulla.

Voikkaan mies

VAUHDISSA

”Vuorotyö antaa hieman enemmän pelivaraa. Kuuden päivän vapaat ovat unelma-aikaa harjoitella. Valmentajani on alusta lähtien ollut tietoinen tilanteestani ja pyrkinyt sovittamaan harjoitukset järkevissä suhteissa työvuoroihin. Vaikka olenkin aika hyvin tottunut vuorokausirytmien muuttamiseen, on selvää, etten pysty valvotun yön jälkeen tekemään mitään maksiminopeusharjoitusta”, kertoo Stefan.

Työnantaja on suhtautunut myönteisesti ja joustavasti edustustason urheilijan erityistarpeisiin. Esimerkiksi maajoukkuekilpailujen ja -harjoitusten ajaksi on järjestynyt vapaata.

”Myös työoverit suhtautuvat mukavasti. Kisareissuille tulee kannustavia tekstiviestejä ja onnittelevia saan viimeistään silloin, kun palaan työmaalle. On sellainen tunne, että porukka on positiivisesti hengessä mukana”, kiittelee Stefan.

EDUSTAVA JA

SYMPAATTINEN URHEILIA

Sprinttimatkat ovat yksi yleisurheilun suosituimpia ja valovoimaisimpia lajeja. Suurkilpailuissa huomaa selvästi, miten sähkökkä kymmensekunttinen vetää yleisöä, ensin täyttää ja sitten tyhjentää katsomon.

”Kalevan Kisoja edeltävänä päivänä sain kaksi puhelua, toisen valmentajalta ja toisen fysioterapeutilta. Sadan metrin hopeamitalin jälkeen kännykkään tuli yhden illan aikana ainakin parikymmentä puhelua ja 50 tekstiviestiä. Pyrin vastaamaan kaikkiin viesteihin ja onnitteeluihin. Mutta kun seuraavana päivänä voitin 200 metrillä hopeaa, en yksinkertaisesti

enää jaksanut vastata”, pahoittelee Stefan.

Koivikon loppukesä on ollut melkoista mediapyöritystä. Koti pääkaupunkiseudun ulkopuolella on sentään taannut vähän rauhaa ja antanut mahdollisuuden keskittyä urheilun kannalta olennaisiin asioihin.

Kysyttäessä julkisuudesta Stefan vastaa siinä olevan kaksi puolta.

”Mutta molemmat puolet eivät ole yhtä valkeita kuin Voikkaan paperissa”, hän jatkaa hymyillen.

”Julkisuus on osa huippu-urheilua – hyvässä ja pahassa. Ei ole mitään järkeä tehdä tätä piilossa. Jos olisin täysin julkisuuskielteinen ihminen, en kilpailisi, vaan juoksisin yksikseni iltaisin Kuusaan kentällä”, toteaa Stefan.

Koivikko myöntää, että hänen on kuluneen kesän jälkeen mietittävä uudelleen työ- ja elämäntavoitteen. Valmentajansa **Timo-Jussi Talsin** kanssa hän on asettanut täsmälliset tavoitteet ja laatinut niille aikataulun. Tähtäin on Helsingin MM-kisoissa vuonna 2005.

”Jatkossa pitäisi löytää enemmän aikaa urheilulle – ja vähän aikaa myös itselleni, jotta henkinen tasapainoni säilyisi. Työpäivän vaihtamista en ole ajatellut, mutta mikäli mahdollista järjestelisin töitäni uudella tavalla”, tunnustaa Stefan, jota kiinnostaisi toimia esim. paperiteollisuuden pr-tehtävissä. ■

Soutujoukkue voitti SM-pronssia Joutsassa

UPM-Kymmenen Kaukaan, Voikkaan ja Kymin tehtailta koottu soutujoukkue voitti 10.8. Joutsassa järjestetyssä kirkkovenesoudun 30 kilometrin SM-kilpailussa pronssia ajalla 1:52:31,8. Joukkue kilpaili Kaukaan Lyly -nimisenä.

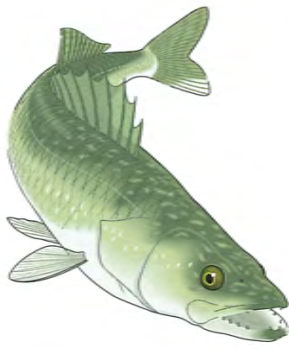
Kärkisijan valloitti ennakkosuosikki Kahvakopla Imatralta ajalla 1:51:22,1 ja Sulkavan urheilijat -41 oli toinen ajalla 1:51:40,1.

Pronssi tuli UPM-Kymmene-läisille tiukan kamppailun jälkeen ja lopulta eroa neljänneksi tulleen KaTeEspuun Kannukselta jäi vaivaiset 6,7 sekuntia. Jo sinänsä upean saavutuksen arvoa korostaa se, että Kaukaan Lyly oli ainoana puhtaasti työpaikkajoukkue.

Lyly voitti myös viime vuonna samaisen matkan pronssin ja vuonna 1999 saaliina oli hopea. Kaikkiaan joukkue on voittanut historiansa aikana jo kuusi SM-tason mitalia.

Pronssijoukkueessa soutivat: **Antti Suikkanen** (perämies), Lappeenranta, **Kalle Melanen**,

Lappeenranta, **Veli-Matti Kuusio**, Lappeenranta, **Jari Husu**, Lappeenranta, **Veikko Vertanen**, Lappeenranta, **Tuomo Välimaa**, Lappeenranta, **Raimo Mäkinen** Kymi, **Kauko Mynttinen** Kymi, **Antero Ahtiainen** Voikkaa, **Auvo Kouvo** Voikkaa, **Lasse Nyström** Voikkaa, **Pertti Liukka** Voikkaa, **Tero Mäkinen** Voikkaa, **Kimmo Kuusisto** Voikkaa, **Pasi Pakkala** Voikkaa. ■

Voikkaalaiset uistelivat Pyhäjärvellä

Kilpailu käytiin 8. syyskuuta Jaalan Pyhäjärvellä. Sää oli kylmän yön jäljiltä huolestuttavan sumuinen, mutta pienen etsimisen jälkeen kokoontumispaikka, Tirrinsaari, kuitenkin löytyi. Nopeasti sää sitten selkeni kauniiksi syyspäiväksi.

Kilpailuun osallistui yhdeksän urhoollista venekuntaa. Ensi vuonna pyritään aikaistamaan kisan ajankohtaa, jotta saamme jo veneensä "tervanneetkin" mukaan.

Kisojen pääpalkinto, "Joukon pytty", komeilee vuoden päivät

Matti Kaalinpään kirjahyllyssä. Hän sai kisojen suurimman kalan. Hauki painoi 3 670 grammaa.

Tulokset (kalaa saaneet): 1. Matti Kaalinpää/Pasi Hynninen 6 370 g 2. Simo Hildén 3 280 g 3. Jukka Stenberg/Vesa Kuusela 2 860 g 4. Pekka Pankka 2 260 g 5. Juha Salmi 1 310 g 6. Pentti Simola 1 160 g 7. Jarmo Vesalainen/Jari Suorsa 1 040 g.

Kiitoksia osanottajille! Ensi vuonna tavataan samoissa merkeissä.

Jukka Stenberg

Voikkaan tehtaan rantaongintakisassa suurin saalis Pentti Rautiolle

Kisa käytiin aurinkoisessa säässä 19. elokuuta. Lähtöpaikkana oli Finnish Peroxidesin ranta.

Veteraanit näyttivät jälleen kerran mallia nuoremmille onkimalla selvästi järeämpiä saaliita.

Kisan suurimman kalan narraasi **Pentti Rautio** ja sai samalla kiinnityksen kiertopalkintoon. suurin kala oli 400-grammainen lahna, jonka onki **Erkki Knapp**. Hän sai Voikkaan Urheilukaupan lahjoittaman palkinnon.

Miesten sarjan tasaisen kilpailun voitti **Raimo Löytty** ja nais-

ten sarjan voitti **Annikki Kekki**.

Tuloksia, miehet: 1. Raimo Löytty 1 880 g 2. Harri Sipola 1 570 g 3. Ari Rantanen 1 570 g 4. Jukka Tarvainen 1 420 g 5. Pekka Pankka 1 020 g 6. Jukka Stenberg 900 g. Naiset: 1. Annikki Kekki 340 g. Eläkeläiset: Pentti Rautio 3 000 g 2. Erkki Knapp 2 620 g 3. Taisto Koskela 2 580 g 4. Seppo Järvisalo 1 250 g 5. Pentti Simola 1 120 g 6. Ahti Pessa 1 030 g 7. Hannu Rötökö 620 g 8. Raimo Puranen 210 g 9. Esa Ukkonen 130 g.

Janne Tynninen Kuusankosken tehtaiden golfmestari

Janne Tynninen Voikkaan tehtaalta voitti UPM-Kymmene Kuusankosken tehtaiden golfmestaruuden. Kisa pelattiin Eerolassa 4. syyskuuta.

Tulostaso oli ennennäkemättömän kova. Useimmissa avoimisakaan kisoissa ei päästä tälle tasolle. Miesten scr-sarjassa Janne pelasi kentän ihannetulokseen, joka on parhaita tuloksia koko kentän historiassa. Pääkilpailu on kuitenkin aina ollut tämä tasoituksellinen sarja, jonka sama pelaaja voitti.

Naisia oli ilahduttavasti seitsemän, mikä on enemmän kuin muina vuosina. Mukana kisassa olivat myös UPM-Kymmene Seaways ja Finnish Peroxides. Kaikkiaan kisaan osallistui 37 pelaajaa.

Tulokset lp/hpc: 1. Janne Tynninen KosG 69-4 2. Pentti Suokas KosG 69-SLO-14 3. Pekka Niinimäki KosG 70-5 4. Johanna Sundholm KosG 72-35 5. Sami

Kaikko KosG 74-5 6. Teemu Pasi KosG 74-SLO9-5 7. Markku Kujala KosG 74-SLO-14 8. veli-Matti Saareks KosG 71-10 9. Markku Pasi KosG 75-SLO-14 10. Markku Leppä KosG 75-SLO-16.

Tulokset scr: 1. Janne Tynninen KosG 73-4 2. Pekka Niinimäki KosG 75-5 3. Sami Kaikko KosG 79-5 4. Teemu Pasi KosG 79-S-9 5. Mika Eriksson KosG 81-5 6. Raine Rantanen KosG 83-6 7. Pentti Suokas KosG 83-SLO-14 8. Veli-Matti Saareks KosG 85-10 9. Petri Helsky KosG 88-7 10. Markku Kujala KosG 88-SLO-14.

Naiset scr: 1. Anne Multanen KosG 106-SLO-31 2. Johanna Sundholm KosG 107-SLO-35 3. Kaija Vierros KosG 114-25 4. Pirjo Kero KosG 115-36 5. Betty Puholainen KosG 116-30 6. Kaarina Kellokoski KosG 117-33 7. Pirkko Lindeman KosG 138-36.

Kimmo Kukkola ja Kuusisto ovat taas vierailleet vastustajan maalilla – tällä kertaa tuloksetta.

Sisu vie vaikka läpi mustan mudan; Mika Kotola näyttää mallisuorituksen peräänantamattomuudesta.

Suota löytyy Suomesta, erityisesti Hyrynsalmelta. Siellä on jo muutaman vuoden ajan potkittu palloa UPM-Kymmenen omistamalla suolla - ihan maailmamestaruudestakin.

Upottavaa suota

Tänä vuonna Voikkaan höyryltä lähti 12 pallotaituria mitteleämään taitojaan 125 muun joukkueen sekaan. Neljässä eri sarjassa oli kaiken kaikkiaan alun kolmattasataa joukkuetta, eli Hyrynsalmen kunnan asukasluku kaksinkertaistui heinäkuisena viikonloppuna.

Ilmojen haltija suosi niin osanottajia kuin katselijoitakin; lämpötila sinnitteli hellerajan tuntumassa koko viikonlopun. Hyttyset ja mäkäräiset loistivat poissaolollaan, joten olosuhteet olivat otolliset vauhdikkaille otteluille.

Suo pelialustana toi tosin tiettyä hitautta peliin, osa kentästä oli hyllyvän tai upottavan märkää mössöä, jonne pelaajat pahimmillaan upposivat vyötäröä myöten. Toisaalla taas maaperä oli kovaa ja pelaajat kirmasivat siellä hirven lailla.

Perjantai-aamuna joukkue oli ensimmäisenä stadionilla, mistä hyvästä järjestäjät myönsivät mitalin.

Lähellä oli myös pelaamalla saatu mitali; joukkueen pudottanut Team Spede Joutsenosta eteni loppuotteluun, jossa se hävisi edellisvuoden mestareille, porvoalaiselle Rymy Teamille.

Pelit pelattiin ensin sarjamuotoisena, neljä joukkuetta keske-

nään, sitten tulivat jatkoelit cupmuotoisena, eli voittaja jatkoi eteenpäin.

Voikkaa selviytyi oman lohkonsa voittajaksi tasapelillä ja kahdella voitolla. Maalejakin oli syntynyt seitsemän, niistä viisi nurmijärveläistä Takalukkoa vastaan. Lohkovoittaja sai sitten huilata ensimmäisen cup-kierroksen.

Jatkopeleistä ensimmäinen päättyi 3–0, toinen 2–1 ja kolmas 1–0, eli vastus koveni kärkeä kohden edetessä.

Viidennellä kierroksella ei auttanut loitsu, ei manaus. Vastustaja oli parempi ja meni jatkoon, aina loppuotteluun saakka. Voikkaa kiitti hyvästä ja reilusta ottelusta vastustajia huudolla: "Höyry on LOPPU!" Lopullinen sijoitus oli 5–8. eli erinomainen.

Reissu ei ollut pelkkää potkimista, ei toki. Telttamajoitus (jokaan ei vedenpitävä) oli vaihteeksi eksoottista ja ruuanlaitto ulkoilmassa hauskaa. Pekalle kiitos Hyrynsalmen parhaasta hernekeitosta. Kävipä osa porukasta Vonkan leirintäalueella kokeilemassa tanssilattian liukkauttakin. Pitkä kotimatka, runsas viisisataa kilometriä, taisi olla ainoa haittapuoli, mutta urheilijahan ei turhista valita...Ensikö vuonna uudestaan? Saas nähdä!

Joukkue pelasi kokoonpanos-
sa: **Riku Autio** (kapteeni), **Hannu Jarva**, **Jukka Joutjärvi**, **Esa Kilkki**, **Petri Konga**, **Jouni Kontio**, **Mika Kotola**, **Kimmo Kukkola**, **Kimmo Kuusisto**, **Tero Mäkinen**, **Pekka Rask** (huoltaja) ja **Juha Siltala**.

Kukkain helmaan uupui Jonttu, kuvaajanaan autotonttu...

Liikuntalajien runsaudesta saattoi valita vaikka vesijumpaa...

...tai sitten vähän eksoottisempaa kantritanssia.

Työpaikkaliikunnan festivaalit järjestettiin tänä vuonna Vaasassa.

Liikunnaniloa merellisessä Vaasassa

Yli kaksituhatta ihmistä hiikoili liikunnan merkeissä elokuun lämpöennätysten siivittäessä tilaisuutta. Tapahtuman yhteydessä pidettiin myös "Terveys- ja työpaikkaliikunta"-seminaari yritysten terveys- ja liikuntaihmisille.

Kuusankoskelta meitä lähti noin 35 hengen ryhmä edustamaan firmaamme mitä erilaisimpiin lajeihin: tennis, kantritanssi, petankki, sulkapallo, golf, jousiammunta, rullaluistelu, aerobic, kirkkovenesoutu, vesijumpaa jne.

Lajitarjonta Vaasassa oli runsas, pylypallokin näytti olevan listalla, jokaiselle jotakin. Tämä on myös hieno tilaisuus tutustua eri liikuntamuotoihin, ihastua ja löytää itselleen aivan uusi harrastus. Kantritanssijat ainakin tykäsivät valintaansa, koska minulle-

kin on ilmestynyt kopio askelsarjoista pöydälle.

Oranssit rannekkeet heiluen me menimme tapahtumapaikalta toiselle. Osalla oli kolmekin lajia kokeiltavana päivän aikana. Pidemmät matkat taittuivat festivaalibussin kyydissä tai paikallisbusseilla, kun muisti vilauttaa rannekettään kuskille. Sää oli helteinen ja porukkaa hikoilutti jo seisomienkin, mutta hienosti kaikkien kunto kesti urheilemisen.

Illalla oli mukava kuunnella seurueen kertomuksia päivän kommelluksista ja hyvistä suorituksista. Päivän päätteeksi läksimme vielä porukalla iltajuhlaan Botniahallille. Viimeisenä lajina ennen nukkumaanmenoa taisi monella olla kuutamouinti lämpimässä merivedessä.

ENSI VUONNA LAHTEN

Ensi vuonna tapahtuma on meitä lähellä, Lahdessa. Vesijärven rantamaisemat ja urheilukeskus tarjoavat osallistujille hyvät puitteet liikkumiseen. Tiimirata on uusi, kiinnostava kilpailulaji.

Joukkueet suorittavat erilaisia tehtäviä maastossa. Tehtäväpisteillä tarvitaan erilaisia ryhmässä selviytymisen taitoja. Ehkä meidän yrityksestä löytyisi joukkue mukaan kilpailemaan.

Kiitos onnistuneesta matkasta kuuluu myös matkanjohtajallemme **Santulle**, joka luotsasi joukkoaan rennosti, mutta varmasti festarihummussa.

Tällaisen tapahtuman pienemmissä puitteissa voisi järjestää joskus omalle henkilöstölle ja perheenjäsenille. Tilaisuuden tu-

Voikkaan Pekka Lampinen voitti tenniksessä kultaa.

tustua erilaisiin liikuntalajeihin harrastajana tai osallistua vaikka sählyjoukkueeseen kilpailemaan.

Liikunta antaa sykettä elämään!

Vaasan mitalistit

Pekka Lampinen, tennis, kultaa.

Ari Storhammar, sulkapallo, hopeaa.

Petankkijoukkue:

Lasse Ahlroth, Arvid Kauppinen, Raili Ojonen, hopeaa.

Kymin Osakeyhtiön 100-vuotissäätiön valtuuskunnan vaali vuosiksi 2003–2004

Kymin Osakeyhtiön 100-vuotissäätiön valtuuskunnan jäsenten vaalia varten pyydetään jäljessä lueteltujen yritysten työntekijöitä ja toimihenkilöitä ilmoittamaan omat ehdokkaansa varsinaisiksi jäseniksi sekä näiden henkilökohtaisiksi varajäseniksi. Kirjallinen ilmoitus toimitetaan säätiön asiamiehelle **Stig-Olof Lindholmille** 30.9.2002 mennessä.

Kuusankoski

Kymi Paper Oy, UPM-Kymmene Oyj, Kymin Voima Oy, Finnish Chemicals Oy, Oy Finnish Peroxides Ab, J.M. Huber Finland Oy, BASF Oy Wolman Division, Holnet Timber Oy, Amica Ravintolat Oy, Kuusankosken Tehtaitten Sairauskassa ja Kymin teollisuusoppilaitoksen oppilaat.

Helsinki

UPM-Kymmene Oyj

Erovooroiset valtuuskunnan jäsenet ja varajäsenet ovat:

Varsinaiset jäsenet

Työntekijäjäsenet

Hilkka Halme
Kirsti Hirvonen
Harri Meriluoto
Petri Nissinen
Pekka Pöysä
Heikki Tiihonen

Toimihenkilöjäsenet

Kyllikki Ek
Reino Grönlund
Erkki Haarto
Raimo Motturi
Irma Pukki
Maija Uronen

Varajäsenet

Riitta Tuviala
Kari Haaraoja
Jukka Koponen
Helena Karvonen
Paavo Pesonen
Hannu Pääkkönen

Ruut Nyssönen
Antti Tuominen
Päivi Solismaa
Päivi Puranen
Eila Jyräs
Anne Pelli

Hallitus

Säätiön myöntämät stipendit ja Kymenlaakson kouluihin keväällä 2002

Kymenlaakson Ammattikorkeakoulu, Terveysala: 6 stipendiä á 200e.

Kouvolan Seudun Ammattiopisto, sosiaali- ja terveystalouden oppilaitos, kaikki stipendit 100e: **Piia Häkkinen, Sari Mikkonen, Heli Peltola-Hämäläinen, Satu Suutari.**

Kouvolan Seudun Ammattiopisto, Ammattikoulu Kuusankoski, kaikki stipendit 100e: **Riikka Leskinen, Antti Niemi, Heikki Telkkinen, Salla Timperi.**

Kymin Teollisuusoppilaitos, kaikki stipendit 300e: **Niko Luukkanen, Leena Purho.**

Kuusankosken työväenopisto: 4 stipendiä á 100e, jaetaan syksyllä.

Kouvolan kansalaisopisto: 4 stipendiä á 100e, jaetaan syksyllä.

Pohjois-Kymin Musiikkiopisto, Kuusankosken opetuspaikka: 4 stipendiä á 200e, jaetaan syksyllä.

Pohjois-Kymin Musiikkiopisto, muut opetuspaikat: 4 stipendiä á 200 e, jaetaan syksyllä.

YLIOPIILASTUTKINNON
SUORITANEET HENKILÖT

Kaikki stipendit 150 e.

Kuusaan lukio: **Salla Annala, Maria Pulsa, Maire Ratasvuori, Laura Varjakoski, Pauliina Voima.**

Voikkaan lukio: **Teppo Lassila.**
Elimäen lukio: **Hanna-Mari Laatta.**

Haminan lukio: 1 stipendi.
Iitin lukio: **Antti Pulkkinen.**
Inkeröisten lukio: **Jarkko Pakkanen.**

Karhulan lukio: 1 stipendi.
Kotkan lyseo: 1 stipendi.
Kotka Svenska Samskola: **Kim Norrgård.**

Kouvolan Lyseon lukio: **Janne Kekkonen, Minna Suominen.**

Kouvolan yhteiskoulun lukio: **Riku Pousi, Sanna Ruhanen.**
Kouvolan iltalukio: **Sampsa Jäppinen.**

Langinkosken lukio: **Juho Ratava.**
Myllykosken lukio: **Jussi Kajoara.**

Valkealan lukio: **Juho Pylkkö.**
Vehkalahden lukio: **Miikka Notkola.**

Virolahden lukio: **Matti Savukari.**

LUKION 1. JA 2. LUOKAT

Kaikki stipendit 100e.

Kuusaan lukio: **Lasse Karra-**

lit Kuusankosken

la, **Marika Niskanen, Riku Nöjd, Jussi Rainamaa, Matias Wilenius.**

Voikkaan lukio: **Matti Niinimäki.**

PERUSKOULU

Kaikki stipendit 50e.

Hirvelän yläaste: **Minna Koponen, Niko Luoranen, Helena Sistonen, Jarkko Suni.**

Naukion yläaste: **Marko Jusila, Joonas Karjalainen, Elina Kuittinen, Jukka Kylliäinen, Katja Niskanen, Reetta Tuomainen.**

Ruotsulan yläaste: **Laura Hirvisaari, Satu Junnola, Liisa Lauronen, Oona Scheepstra.**

Keskustan koulu: **Lauri Nykänen, Lari Savolainen, Helinä Turunen.**

Kymintehtaan koulu: **Jani Hänninen, Santtu Kurri.**

Pilkan koulu: **Tiina Pirinen.**

Pilkanmaan koulu: **Tiina Rörtkö.**

Tähteen koulu: **Matti Paakkinen.**

Voikkaan koulu: **Sami Kaalinpää.**

Svenska lägstadiet: **Antti Karvinen.**

Tähteenkadun koulu: **Jani Pousi, Teemu Ronkainen.**

Kymenlaakson koulu: **Jyri Korhonen.**

Elimäen yläaste: 2 stipendiä.

Iitin yläaste: 2 stipendiä.

Eskolanmäen yläaste: **Marja-Liisa Lehto, Maria Rämö.**

Kouvolan yhteiskoulun yläaste: **Jarmo Kailio, Heidi Mattila.**

Urheilupuiston yläaste: **Soile Roivas, Tommi Taari.**

Valkealan yläaste: 2 stipendiä.

Inkeröisten yhteiskoulun yläaste: **Riku Rastas, Jan-Erik Venho.**

Myllykosken yhteiskoulun yläaste: **Timo Harju, Toni Saarinen.**

Sippolan koulu: 1 stipendi.

Virtakiven nikkarin syyskausi alkoi

Voikkaan Virtakiven nikkariverstaan syyskausi on 16.9–20.12. Kymin nikkari lopetti toimintansa keväällä. Virtakiven nikkari palvelee sekä kymiläisiä että voikkaalaisia sekä eläkeläisiä. Myös työväenopistolla on oma vuoro.

Nikkarin aukioloajat ovat iltavuorossa maanantaista perjantaihin kello 16.00–20.00. Eläkeläisten päivävuoro on tiistaisin ja torstaisin kello 12.00–16.00 ja työväenopiston vuoro keskiviikkoisin kello 12.00–16.00.

Työterveys tiedottaa

Terveysliikuntaa kymiläisille ja voikkaalaisille!

Syksyn terveystyöryhmät aloittavat toimintansa 23.9. alkaen.

Maanantaisin

kello 16.00–16.45 vesijumpaa, 10 kertaa

kello 17.00–18.00 kuntopiiri työterveyskeskuksen kuntosalilla, 10 kertaa

Torstaisin

kello 16.15–16.45 vesijumpaa, 10 kertaa

kello 17.00–17.45 vesijumpaa, 10 kertaa

Ennakoilmoittautumiset tiistaina 17.9. kello 12.00–14.00 työfysioterapeutti **Ritva Laineelle**, puh. 52385. Myöhemminkin voi kysellä.

Toivomme uusia osallistujia, minkä vuoksi voit osallistua ainoastaan joko kevät- tai syyskaudella terveystyöryhmiimme.

Päivi Forsberg

Esko Leino

Lasse Palmumaa

Janne Rantanen

Petri Helsky

Eero Seuna

UPM-KYMMENE

Hienopapereiden myynti ja markkinointi

Dipl.ins. **Päivi Forsberg** on nimitetty 1.10. alkaen toimistopapereiden teknisen markkinoinnin päälliköksi. Hänen toimipaikkansa on Kuusankoski. Päivi Forsberg raportoi toimistopapereista vastaavalle johtajalle **Peter Ahlbomille**. Aikaisemmin Päivi Forsberg toimi laadunkehityksen ja asiakaspalvelun päällikkönä.

Peter Hannemann on nimitetty 1.10. alkaen hienopaperiarkkien teknisen markkinoinnin päälliköksi. Hänen toimipaikkansa on Dörpen. Peter Hannemann raportoi hienopaperiarkeista vastaavalle johtajalle **Vesa Halmeelle**.

Päivin ja Peterin toimenkuvaan kuuluvat tuotekehitys, yhteydet laitevalmistajiin, tekninen koulutus sekä tekninen markkinatutkimus.

Dipl.ins. **Esko Leino** on nimitetty 1.10. alkaen laadunkehityksen ja asiakaspalvelun päälliköksi. Hänen vastualueeseensa kuuluvat paperitehtaan operatiivinen laadunkehitys sekä teknisen asiakaspalvelun toiminnot mukaan lukien näytenäytelmä. Leino rapor-

toi paperitehtaan johtaja **Timo Johanssonille**. Aikaisemmin Esko Leino toimi teknisen asiakaspalvelun päällikkönä.

KYMI PAPER

Paperitehdas

Lasse Palmumaa on nimitetty PK 8:n päivämestariksi 21.10. alkaen. Hän on toiminut aikaisemmin vuorotyöjohtajana paperitehtaalla.

Paperitehtaan kunnossapito

Kymin paperitehtaan kunnossapidossa aloitti syyskuun alussa kunnossapidon kehityspäällikön tehtävässä dipl.ins. **Janne Rantanen**. Hän siirtyy Kymille Shotton Paperilta, jossa hän toimi vastaavassa tehtävässä kolmen vuoden ajan. Janne Rantanen raportoi kunnossapitopäällikkö **Timo Honkaselle**.

OY FINNISH PEROXIDES AB

Oy Finnish Peroxides Ab:n toimitusjohtaja **Petri Helsky** on siirtynyt elokuun alussa emoyhtiö Solvay S.A.:n palvelukseen Brysseliin. Dipl.ins. Helsky vastaa jatkossa vetyperoksidin markkinoinnista Euroopassa.

Finnish Peroxidesin toimitusjohtajaksi on yhtiön hallitus 5.9. nimittänyt **Eero Seunan**. Ennen Finnish Peroxidesin palvelukseen tuloaan dipl.ins. Seuna on toiminut J.M. Huber Finland Oy:n teknologiajohtajana.

OS.19 FOTOKERHO

järjestää osasto 19:n jäsenille

Digikuvaus/kuvankäsittelykurssin

Kurssipaikka: Macoline Oy, Katajaharjuntie 9

Kurssipäivät : 26.–27.10

Kurssiaika 9.00–15.00

Kurssille mahtuu 10 nopeinta.

Ilmoittautumiset 7.10. mennessä Ilmari Jokiselle, puh. 040-515 9482.

Eläkepäivien alkaessa 1.8. sain useita huomionsoituksia ja muistamisia. Kiitän kaikkia lämpimästi.

Esko Niittymäki

Kiitos muistamisesta jäädessäni vapaalle.

Teuvo Manninen

Kiitän puuhiomon henkilökuntaa muistamisesta jäädessäni vapaalle.

Matti Ekroth

Kiitokset työnantajalle ja työtovereille yhteisistä työvuosista sekä huomionsoituksista jäädessäni vapaalle.

Tapio Koskinen

Sydämelliset kiitokset työnjohdolle ja työkavereille muistamisesta jäädessäni vapaalle.

Erkki Saarela

Lämmin kiitos muistamisesta jäädessäni vapaalle.

Jorma Vesanen

Lämmin kiitos teille kaikille muistamisesta jäädessäni vapaalle.

Markku Hildén

Kiitokset kaikille yhteistyöstä menneinä vuosina.

Irma Ojala

KYMI PAPER OY

Paalauslinjanhoitaja **Pekka Junnola** sellutehdas (41 palveluvuotta), sähköasentaja **Ossi Laaksonen** automaatio-osasto (42), automaatioasentaja **Pentti Lakimo** sellutehdas (42), asentaja **Timo Lamminpää** konekorjaamo (36), pituusleikkurin apumies **Teuvo Manninen** paperitehdas (28), kirvesmies **Pentti Mouhu** rakennusosasto (38), siivooja **Maija Mäkinen** rakennusosasto (20), graafinen suunnittelija **Leena Orilähde** henkilöstöhallinto (16), A4-valmistaja **Tuula Tolvanen** arkkisali (38), A4-valmistaja **Sinikka Tuviala** arkkisali (34).

UPM-KYMMENE

Mylläri **Henry Toikander** energia (26).

UPM-KYMMENE, VOIKKAA

I varamies **Raimo Haikonen** hioimo (31), sihteeri **Anja Hellström** asiakaspalvelu (36), kuljetustyöntekijä **Keijo Junkkari** PK 17 paperivarasto (43), siistijä **Marja Leinonen** puhtaanapito (13), massankäsittelijä **Kauko Luukkonen** paperi (41), sylinterimies **Jouko Penttilä** PK 11 (40), puunkäsittelijä **Risto Puolakka** hioimo (40), pakkaaja **Lasse Rask** PK 16-17 (36), II varamies **Erkki Saarela** sgw-hioimo (40), sessipäällikkö **Juhani Salovaara** tuotekehitys (30), siistijä **Hilkka Virtanen** puhtaanapito (33).

TEKSTI JA KUVA: PENTTI VÄTTÖ

Menneenä suvena "Koukkupolvet" kokoontuivat Uranpirtillä. Mukana olijoita viihdytti oma haitaripartio Heli-koski & Pirilä & Stenberg.

Koukkupolvet Urajärvellä

Koukkupolvet tarkoittaa entisiä kuljetusosastolaisia, nyt jo eläkkeelle siirtyneitä yhtiöläisiä. Nimitys on syntynyt omassa keskuudessa.

Yhteinen toiminta aloitettiin kuljetusosaston eläkeläisten nimissä. Se oli suoranaista jatkoa

työelämän aikaiselle vapaa-ajan toiminnalle. Alkuaan paperiammattiosastojen työhuonekunta järjesti näitä tilaisuuksia, mutta mukaan tulivat myös toimihenkilöt 1980-luvulla.

Koukkupolvet ovat nyt koontuneet vuodesta 1998 alkaen

vuoroin Uranpirtillä ja Niittylahdessa. Uranpirtillä ovat vetäjänä toimineet **Esko Nurminen** ja **Tuure Lehtinen**. Niittylahdessa ovat puolestaan isännöineet **Hannu Rötök** ja **Paavo Backman**.

Timo Kuusisto
10.4.1928–21.8.2002

in memoriam

Edellisen lehden ilmestymisen jälkeen tietoomme tulleet kuolleet eläkkeensaajat:

Hilja Ellonen, 84, Vo paperi/ yhteiset (kuollut 1.6.02), **Erkki Grönvall**, 75, selluteollisuus (2.7.), **Risto Hasu**, 81, klooritehdas (8.7.), **Heikki Jokela**, 78, Vo rakennus (8.7.), **Kerttu Kuikka**, 78, metsäosasto (17.6.), **Timo Kuusisto**, 74, palokunta (21.8.) **Jaakko Laakso**, 79, Ky pap C (12.7.), **Paavo Lahtinen**, 76, Vo konekorjaamo (21.8.), **Toini Mäki**, 72, arkkisali (19.6.), **Veikko Niemelä**, 78, Vo rakennus (25.6.), **Salli Pukkila**, 93, Vo paperi (29.5.), **Toivo Pulkkinen**, 91, Kni sellu (3.8.), **Lahja Pynnönen**, 72, arkkisali (30.7.), **Juhani Räsänen**, 63, C-osasto (23.8.), **Elmi Savolainen**, 94, sosiaali-osasto (6.8.), **Mauri Selkee**, 70, Vo mittarikorjaamo (28.7.), **Keijo Vahter**, 74, suunnittelu (27.6.), **Matti Vuorio**, 60, kunnossapito (24.7.).

Yllättävä suruviesti tavoitti meidät, kun UPM-Kymmene Kuusankosken tehtaiden palopäällikkö, evp **Timo Kuusisto** menehtyi äkilliseen sairauskohtaukseen kotonaan Kuusankoskella 21. päivä elokuuta 2002.

Hänen poistumistaan rajan taakse on vaikea uskoa, sillä vielä samana aamuna Timo oli tutulla aamulenkillään ja iltapäivällä valmistautui lähtemään Kymen TPK:n palomiesten perinteiseen keskiviikkoillan rantsaunaan, kun kutsu tuonpuoleiseen saapui.

Timo tuli tunnetuksi Suomen palopäällystön keskuudessa osaavana, rehtinä, auttavana ja ihmisläheisenä teollisuuspalopäällikkönä. Tunnustuksena merkittävästä päivätyöstä Suomen teollisuuden palosuojelun kehittäjänä hän on saanut Suomen Palopäällystöliiton ja Suomen Pelastusalan keskusjärjestön korkeimmat ansiomerkit sekä valtiohallan myöntämän ansiomerkin.

Kilpailutoiminta oli Timon sydäntä lähellä. Hän sai tehtäväkseen perustaa palokuntaan kilpailujoukkueen vuonna 1963. Sen johtajana hän toimi 13 vuotta.

Arvostetun Jehumaljan kilpailujoukkue voitti Timon johdolla vuosina 1965 ja 1971.

Suomen Palopäällystöliiton teollisuusjaoston johtokunnassa Timo oli luotsaamassa Suomen teollisuuspalokuntien toimintaa 8 vuoden ajan. Kymen läänin Palontorjuntaliiton hallituksessa hän ohjasi Kymenlaakson palokuntatyötä vuosina 1989–1991.

Timo syntyi Porissa 10. huhtikuuta 1928. Kymen Osakeyhtiön Voikkaan varastoon hän tuli työhön ekspeditööriksi vuonna 1951, kuten titteli siihen aikaan oli. Paperivarastoon

hänet nimitettiin lastausmestariksi vuonna 1971 ja päivämestariksi vuonna 1974.

Voikkaan tehtaan palokuntaan Timo liittyi 1.11.1953. Teollisuuspalopäällikkökursin suorittamisen jälkeen vuonna 1963 hänet nimitettiin III- palomestariksi, apulaispalopäälliköksi vuonna 1973, ja Voikkaan tehtaan palopäälliköksi vuonna 1974. UPM-Kymmene Kuusankosken tehtaiden päätoimiseksi palopäälliköksi hänet nimitettiin 1. kesäkuuta 1982. Tästä tehtävästä hän jäi eläkkeelle vuoden 1992 alussa.

Kokonaispalvelusaikaa yhtiössä Timolle kertyi reilut 46 vuotta ja palokuntatyössä hän oli mukana lähes 40 vuotta.

Korkealle arvostetun paloalan ammattitaidon Timo hankki työn ohella suorittamalla lukuisia palo-alan ammattikursseja, seminaareja sekä osallistumalla aktiivisesti pelastusalan keskusjärjestöjen koulutustoimintaan.

Lions Klubin toiminnassa Timo oli aktiivisesti mukana, hän oli perustamassa Kuusankoski/Voikkaa Lions Klubia 10. huhtikuuta 1962. Klubin presidenttinä hän toimi vuosina 1969–1970 ja Lions piirin eri luottamustehtäviä hänelle kertyi vuosien varrella useita.

Kuusankosken kaupungin palolautakuntaan Timo Kuusisto kuului usean vuoden ajan ollen kehittämässä myös luottamustehtävien kautta kaupunkimme turvallisuutta.

Jouko Kääriäinen
palo- ja vartiointipäällikkö

Tulevan syksyn ja talven aikana tapahtuu sekä valmistelaan paljon asioita, jotka vaikuttavat meidän jokaisen elämään.

Valtion budjettia viilataan, eläkekysymys saa ratkaisun ainakin toistaiseksi, tupo-neuvottelut käynnistyvät, Kuusankosken kunnallisveroprosentti joutuu tarkasteluun. Siinä muutamia pointteja talouselämän alalta. Toki muuallakin tapahtuu, mutta nuo kaikki ratkaisut vaikuttavat kaikkien kukkaraan.

Monet näistä asioista tuntuvat kaukaisilta ja että niihin ei voi vaikuttaa. Tosi onkin, että nyt on erittäin vaikea vaikuttaa. Vaikuttamisen aika on silloin kun vaaleilla valitaan ihmisiä eri instansseihin eli sama kuvio toistuu aina tietyn ajan välein. Olympiadi on siis suosittu aikaväli myös eri politiikan rintamalla.

Valtio on viime vuosina pyrkinyt tarmokkaasti pienentämään velkataakkaansa myös onnistuen siinä kohtuullisen hyvin. Vauhdin kiihtyessä ovat myös keinot koventuneet. Maan hallitus ja eduskunta ovat keksineet, että siirtämällä velvoitteita kunnille, saadaan oma pesä näyttämään puhtaammalta. Velvoitteiden siirtoa on perusteltu sillä, että kunnat ovat eläneet liian leveästi. Toisaalta, tuomalla päätöksenteko lähemmäs ihmistä, siitä tulee oikeudenmukaisempaa.

Näin kieltämättä onkin. Ongelma on se, että valtiolta lisätessään velvoitteita ei ole antanut rahaa samalla mitalla. Kunnat ovat joutuneet kurimukseen ja päätöksenteko ontuu, koska rahaa ei ole.

Meille veronmaksajille on ihan sama, mihin suuntaan veromarkat menevät, koska kuitenkin tietyistä palveluista on maksettava.

Kuusankosken, aivan kuten muidenkin kuntien, toiminta ei pyöri ilman riittävää työntekijäkaarta. Ihmisläheisissä ammateissa eivät koneet voi tehdä työtä. Kuntien palkkamäärärahat ovat vuosien varrella jääneet jälkeeseen yksityis- sekä valtionsektorista. Uusia työntekijöitä kaivataan suurten ikäluokkien tilalle. Ilman peruspalveluja yhteiskunta ei pyöri.

Kuusankoskella pohditaan kuumeisesti ensi vuoden budjettia. Yhteisöveron tiedetään jäävän huomattavasti pienemmäksi kuin muutamana edellisvuotena. Jotta Kuusankosken kaupungin talous olisi tasapainossa, tulisi velkaa ottaa muutamia miljoonia euroja ja siitä huolimatta veroprosentti pitäisi nostaa 2,5 yksikköä eli 19,5 %:n tasolle. Tällöin kaupunki pystyisi tarjoamaan asukkaita tyydyttävän, riittävän laadukkaan palvelutason. Noin rankkaan veroprosentin nostoon valtuusto ei varmasti ryhdy, jos ollenkaan.

Monen mielestä joitakin toimintoja voitaisiin lopettaa tai yksityistää. Monen palvelun takana on kuitenkin laki ja valtion kunnille antama velvoite, joten ratkaisu ei ole niin yksiselitteinen.

Kuusankoskella ei varmasti ole eletty yltiöpäisessä yltäkylläisyydessä. Sen saa jo selville kun esimerkiksi ajelee kaupungin paikoin luvattomankin huonokuntoisilla maanteilla. Maanteiden kunto nousikin kyselyn perusteella kuusankoskelaisien ensimmäiseksi korjauskohteeksi. Rahaa siihenkin on vain rajallisesti. Vanhuksia ja lapsia kun ei voi jättää hoitamatta.

Koska mitään hokkuspokkusempua ei ole näkyvässä, niin samanlainen meno jatkuu seuraavinakin vuosina.

Jotain yhteistä valtion ja paikkakunnan asioiden hoidossa kuitenkin on. Bisnesmaailmaan sotkeutumisen ei tunnu hyvästä tahdosta ja selittelystä huolimatta kummaltakaan oikein luonnistuvan.

Peluri tarkastelee kuusankoskelaista paperiteollisuutta ja siihen liittyviä asioita ulkopuolisin silmin. Kannanotot eivät välttämättä heijasta Kymi Paper Oy:n tai Voikkaan tehtaan mielipiteitä.

PAPERI

TOIMITUS UPM-Kymmene Oyj:n Kuusankosken tehtaitten viestintä, 45700 Kuusankoski, puh.vaihde 0204 15 121, telekopio 0204 15 2186. **PÄÄTOIMITTAJA** Reijo Virta, puh. 0204 15 2168, e-mail: reijo.virta@upm-kymmene.com **TOIMITUSSIHTEERI** Ulla Parikka, puh. 0204 15 3262, e-mail: ulla.parikka@upm-kymmene.com **LEHDEN ULKOASU** Ulla Parikka, puh. 0204 15 3262, e-mail: ulla.parikka@upm-kymmene.com **TOIMITUSAVUSTAJA** Ulla Ekholm, puh. 0204 15 2161, e-mail: ulla.ekholm@upm-kymmene.com **OSOITTEENMUUTOKSET JA ILMOITUSASIA** Ulla Ekholm, puh. 0204 15 2161, e-mail: ulla.ekholm@upm-kymmene.com **KIRJAPAINO** Esa Print Oy, Ilmarisenie 7, 15101 Lahti, puh.vaihde (03) 5839 600. **VÄRIFOTTELUT** Repronet Oy, 15100 Lahti, puh. 03-382 1404. **TOIMITUSKUNTA** Kymi: Maarit Lahtinen, Keijo Lehtoranta. Voikkaa: Juha Marttila, Soile Kärhä, Arto Ahlberg. **PAPERI** kannet: NOVAtch Gloss 150 g/m², kaksoispäällystetty painopaperi, sisus: NOVAtch Single Matt 100g/m², konepäällystetty mattakalanteroitu painopaperi. **LEHDEN SEURAAVA NUMERO** Lehteen tarkoitettun aineiston on oltava perillä toimituksessa viimeistään 7.10.2002. ISSN 1458-1507.

Parempaa helpommin

Helpotamme elämäsi ja paperin tilaamista muuttamalla hienopaperirullien tuotenimet 1.1.2002 lähtien:

UPM | *finesse*

Tasaisen loistava

Päällystetyt hienopaperit nopaCoat, UPM Art ja KymPrint tullaan tuntemaan nimellä **UPM Finesse**.

UPM | *fine*

Jatkuvasti monipuolinen

Päällystämättömät hienopaperit KymLux Pre, KymUltra Preprint, nopaSet, nopaSat, UPM Fineset ja UPM Finesat tullaan tuntemaan nimellä **UPM Fine**.

Pian markkinoille tulevat myös uudet UPM Finesse -sarjan tuotteet, tuomaan elämäsi keveyttä ja valoisuutta.

Jos Sinulla on kysyttävää muutok-
sista, käy osoitteessa
www.upmfinesse.com tai ota
yhteyttä kotimaan myyntiimme.

